

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 80 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Dlr
Pri večjem
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
rezen pondelika in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2030, upravnistva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Rezultat jachimovskega sestanka.

Belgrad, 18. maja,

So taki, da moramo posebno mi biti z njimi popolnoma zadovoljni. V nekaterih in to ravno za nas najvažnejših vprašanjih celo prekašajo naša pričakovanja. Odločnost uradnih obvestil in izjav zunanjih ministrov je toliko prepričevalna, da morajo tudi nasprotniki Male antante uvideti, kako napačne in neutemeljene so bile in ostanejo njihove nade na njeno slabitev, da o fantazijah o možnosti njenega razpada sploh ne govorimo.

Mala antanta se je na tem sestanku ponovno potrdila kot močna politična zveza in ne morda kot slučajna diplomatska kombinacija treh držav, kakor so jo skušali ponekod predstavljati, češ, da je izčrpala tekmo svojega sedemletnega obstoja svoj političen program. Na jachimovskem sestanku je nasprotno dokazala, da je njen političen program aktualen in da ostane tak tudi še v doledni bodočnosti.

Zavezništvo med tremi članicami je izraženo v temeljnem političnem programu Male antante: čuvanje stanja, ustvarjanje v srednjem in vzhodnem delu Evrope s trianonsko in nejisko mirovno pogodbo. O ima torej čisto ohranjen značaj. Z ozirom na to je politika male antante miroljubna napram vsakemu in zato ni zgolj fraza trditve, da je Mala antanta važen faktor miru v Evropi. Zavezništvo na taki osnovi je velikega praktičnega pomena za vsakega posameznega člana in gre ta praktična vrednost z ozirom na vsakega posameznega člana v vseh eventualnostih preko okvira omenjenih mirovni pogod. Ono daje polne garancije vsakemu članu ne samo za slučaj napada s strani Madjarske ali Bolgarije, marveč tudi za slučaj zapletljajev s kakim drugim sosedom. Vrednost takega zavezništva je očitna in zato je ravno afirmacija tega političnega programa največji uspeh jachimovskega sestanka. Poslednji dogodki pa nam kažejo, zakaj smo s takim rezultatom ravno mi lahko najbolj zadovoljni. V tem pogledu je imel naš zunanji minister dr. Marinković popoln uspeh. Smatramo namreč, da je odločnost, s katero so zunanji ministri naglaševali stabilnost in popolno soglasje Male antante v tem oziru, predvsem rezultat izvajanja našega zunanjega ministra o zmahnih za našo državo važnih nedavnih dogodkih.

Jachimovska konferenca ostane v zgodovini Male antante važna tudi radi tega, ker se je na njej prvič konkretno razpravljalo tudi o gospodarskem programu Male antante. O njem je obširno poročal češki zunanji minister dr. Beneš, ki je razvil formalen program o ustavitvi gospodarskega bloka med državami Male antante na eni in Avstrijo, Madjarsko ter Poljsko na drugi strani. Ta gospodarski blok naj bi značilno polno osamosvojitve malih srednje- in vzhodnoevropskih držav od vsakega vpliva velesil. Radi dalekosežnosti tega gospodarskega programa je seveda razumljivo, da na jachimovski konferenci ni dobil končne oblike. To bo delo pogajanj izven okvira sestankov neposredno med zainteresiranimi. Ugotovljeno je predvsem to, da ne gre gospodarska vprašanja med posameznimi državami reševati po dosedanjem sistemu, ko vedno prevladujejo materialni interesi ene strani na škodo druge. Tak način je škodljiv za iskreno politično sodelovanje in zato bodo odslej zunanji ministri dajali pravec in značaj tudi čisto gospodarskim pogajanjem med posameznimi državami.

To sta bili glavni vprašanji razprav zunanjih ministrov v Jahimovu. V zvezi z njimi pa se je razpravljalo tudi o vseh drugih posameznih problemih evropske politike, predvsem o onih, ki interesirajo vsakega člana posebej. V tem oziru ni nobenih važnejših sprememb. Edino, kar se je zelo opazilo, je bilo skrajno odklonilno stališče našega zunanjega ministra, ki ga je zavzel glede sovjetske Rusije. Ne samo da odločno odklanja vsako misel političnega zblizanja z Rusijo, dr. Marinković striktno odklanja tudi vsako zblizanje s sovjetsko Rusijo pod firmo trgovskih zvez. Tako odločno odklonilno stališče je iznenadilo radi tega, ker smo bili doslej o tem vprašanju vajeni čuti od naših zunanjih ministrov izjave, ki so bile čisto zelo sentimentalne, pogosto celo take, da so se ponekod tolmačile za preludij k obnovitvi zvez z Rusijo. Kakor v drugih, tako je g. dr. Marinković

nastopil tudi v tem vprašanju energično. On ljubi jasnost položaja, pa smo si sedaj na jasnem tudi v tem vprašanju. Najbrž je bila ta jasnost potrebna v sedanjem položaju, ker je bil tudi romunski zunanji minister Mitilineu jase in odločen v svojih izjavah glede razmerja Romunije do Italije. Povsem iskreno

je izjavil, da je Romunija naš prijatelj in zaveznik, Italijanom pa samo prijatelj po ple-menski sorodnosti.

Končno je v Jahimovu imela lep uspeh v svojem razvoju tudi časnikarska mala antanta. O tej važni organizaciji prihodnjič.

—r—r

Na razpust zbornice in volitve ni misliti.

TEŽAVE V SPORU Z ITALIJO.

Belgrad, 20. maja. (Izv.) Nocoj je odpo-toval v Vrnjice zunanji minister dr. Voja Marinković. Naglasili smo že, da pričakujejo demokraci od njegove avdience pri kralju največjih odločitev. Prvotno so mislili, da bo prišlo pri tej priliki do končnoveljnega sklepa glede razpustitve narodne skupščine ter do razpisa volitev. Po kombinaciji demokratov naj bi se nove volitve vršile 4. ali 11. septembra. Spopolnitev vlade naj bi se izvršila na ta način, da bi vstopila v vladu še dva izvenparlamentarna člana, in sicer v imenu Slovencev državni svetnik Sagadin, v imenu Hrvatov tudi kak državni svetnik, katera naj bi dala celokupni vladi značaj nepristranosti, kar vlada posebno poskuša poudariti.

To so kombinacije posameznikov, kajti jasno je, da je danes zunanje-politični položaj tako težaven in zapleten, da na take kombinacije, posebno pa kombinacije o volitvah, ni

misliti. Dokler se naš spor z Italijo ni končal, tako dolgo ni misliti niti na razpust narodne skupščine, niti na volitve. Celokupna skrb sedanje vlade gre za tem, da se zunanje-politični odnosi, predvsem konflikt z Italijo, čimprej uredi.

Vendar gre v tem oziru zelo počasi. Spor z Italijo se ne premakne z mrtve točke. Do neposrednih pogajanj še ni prišlo. Nekateri krogi mislijo, da do njih sploh ne bo prišlo in da bi od tega ne imeli nobenih koristi, ker bi se pogajanja zavlekla v nedoglednost. Zato mislijo merodajni krogi, da bi bilo najbolje, če bi se celokupen kompleks teh vprašanj predložil Društvu narodov. V tem slučaju pa so istotako izključene vsake volitve. Nasprotno, vlada mora dobiti drugo močnejše obeležje, da pri razpravi pri Društvu narodov naše interese tem močnejše in lažje zastopa.

Državni odbor izvoljen.

OD OPOZICIJE JE IZVOLJEN V DRŽAVNI ODBOR EDINI POSLANEC SMODEJ.

Belgrad, 20. maja. (Izv.) Poslednje dni je stalo v ospredju političnih dogodkov vprašanje izvolitve državnega odbora na podlagi oblasti, ki ga je vlada dobila v finančnem zakonu. Državni odbor, ki ima najvažnejše funkcije pri izvajanju varčevanja v državnem gospodarstvu, sestoji iz 23 članov, od katerih izvoli finančni odbor 14, kralj pa jih imenuje 8.

Poslednje dni so obstojala med vladnimi strankama velika nasprotja, ker so demokrati zahtevali, da se volijo člani samo iz sedanjih koalicije vladnih strank. Proti temu so nastopili radikali in so zahtevali, da se voli tudi en član SLS.

Danes se je v tem oziru dosegel sporazum. Na današnji seji se je izvolilo 14 članov, in sicer 9 radikalov, 4 člani Demokratske zajednice, 1 član SLS. Od SLS je v držav-

ni odbor izvoljen Franc Smodej, od radikalov pa dr. Radonjić, Ilija Mihajlović, Stojadinović, Segedinac, dr. Milan Gavrilović, Andra Protić, Dušan Subotić, Vlada Miletić, Stavra Trpković, od demokratov dr. Voja Veljković in in dr. Sečarov, in muslimanov dr. Salih Baljić in dr. Šefkija Behmen.

Pred volitvami je radičevac Banković podal protestno izjavo v imenu svoje stranke, češ da protestira proti temu, da se ne voli proporcionalno. Nalo so člani Radičevega kluba, kakor tudi ostali člani zapustili sejo.

Izvolitev se sploh komentira na najrazličnejše načine. Posebno pozornost je vzbudilo, da je v odbor izvoljen tudi član SLS Franc Smodej. Na ta račun so se delale najrazličnejše kombinacije z ozirom na bližnjo spopolnitev vlade.

Francija usvaja angleško politiko napram Italiji.

ANGLEŠKO-FRANCOSKA ANTANTA JACJA KO KDAJ PREJ. — BRIAND O LONDONSKIH RAZGOVORIH. — IZPRAZNITEV PORENJA IN NEMŠKE UTRDBE NA VZHODU.

Paris, 19. maja. Nocoj je Briand dal časnikarjem izjavo, v kateri izraža svoje veliko zadovoljstvo nad uspehom londonskega obiska.

Sprejem, ki ga je angleški narod priredil francoskemu državnemu poglavarju, je bil nad vse prisrčen. Razgovor med njim (Briandom) in Chamberlainom je rodil popolno soglasje v vseh razpravljanih vprašanjih. Izvršilo se je važno in popolno delo. Gotovo ni pretirano reči, da je »Entente cordiale« po tem razgovoru ojačena. Danes je jača ko kdaj poprej. Bilo bi na napačno domnevati, kakor da bi londonski sestanek vseboval kako grožnjo proti katerikoli drugi deželi. »Entente cordiale« ni naperjena proti nikomur. Njen edini smoter je, obvarovati in utrditi evropski mir.

Paris, 19. maja. Pariško časopisje pripisuje francoskemu obisku v Londonu velik pomen. Po informacijah londonskih dopisnikov pariških listov je pri sestanku bilo obravnavano vprašanje koncesij Nemčiji, osobito izpraznitve Porenja. Oba državnika, Briand in Chamberlain, sta se brez težav sporazumela, da ni mogoče Nemčiji dovoliti nobenih koncesij do 15. junija, do dne, ko mora Nemčija porušiti svoje utrdbne na vzhodni meji. Nadalje sta se državnik pečala z Albanijo in Kitajsko. Razmeroma lahek je bil sporazum o nastopu proti sovjetski Rusiji. Chamberlain in Briand sta oba trdno odločena, ustaviti sovjetsko propagando, ker sta si svesta nevarnosti boljševiške revolucije v Franciji in Angliji.

Berlin, 20. maja. Z ozirom na trditve od strani Francije v zvezi z izpraznitvijo Porenja se naglašja, da je Nemčija že vse svoje utrdbne na svoji vzhodni meji porušila. V poštev prihaja 80 objektov obremenjen z betonskimi fundamenti. Vse to je porušeno.

v Paris, 20. maja. (Izv.) Zastopniku »Pe-

tit Parisienne« je izjavil zunanji minister Briand, da so prisrčne izjave za časa bivanja francoskega predsednika v Londonu dokaz, da je »Entente cordiale« živa realnost. Londonski dopisnik »Chicago Tribune« poroča, da so v angleških krogih razširjene vesti, da pomenijo razgovori med Chamberlainom in Briandom važne diplomatske korake med francosko in angleško vlado. Oba predstavnika vlad sta se zedinila v naslednjem: Francija se pridružuje angleški politiki napram Rusiji, Anglija pa pristaja na vodstvo Francije v vprašanjih, ki zadevajo Porenje. Francija usvaja angleško stališče z ozirom na politiko napram Italiji in se pridružuje angleški politiki na Kitajskem.

v Berlin, 20. maja. (Izv.) Iz Pariza poročajo, da današnji listi ničesar ne javljajo o senzacionalni vesti, ki jo je poročal londonski dopisnik »Chicago Tribune« o diplomatskih dogovorih med Chamberlainom in Briandom. Iz tega sklepajo, da uradni krogi teh vesti niso potrdili.

VOLITEV DUNAJSKEGA ZUPANA.

v Dunaj, 20. maja. (Izv.) Danes se je konstituiral dunajski občinski svet. Za župana je bil ponovno izvoljen s 76 glasovi Seitz (socialni demokrat). 42 glasov je bilo oddanih praznih. Za podžupana sta bila izvoljena Emmerling (socialni demokrat) in Hoss (krščanski socialce).

OBSEDNO STANJE V HANKOVU.

v London, 20. maja. (Izv.) Po brzogovnih vesteh merodajnih angleških krogov je predvčerajšnjim bilo v Hankovu proglašeno obsedno stanje,

Svetovna gospodarska konferenca.

INDUSTRIJSKI ODBOR JE ZAKLJUČIL SVOJE DELO.

v Ženeva, 20. maja. (Izv.) Industrijski odbor gospodarske konference je danes popoldne zaključil svoje delo s sprejetjem različnih določil glede vprašanja mednarodnih kartelov. Pri glasovanju se je ameriški delegat Robinson glasovanja vzdrl, akoprav je izjavil, da ameriška delegacija načelno nima ničesar proti tem sklepom. Ruski zastopnik Sokolnikov je odobritev odklonil, poudaril pa je ponovno pripravljenost Rusije, da sodeluje pri mednarodnem karteliranju in podobnih kombinacijah. Francoski zastopnik Jouchaux je korigiral nekaj redakcijskih napak in izjavil, da se bo glasovanja vzdrl. Proti je glasoval tudi belgijski delegat Mertens. Avstrijska delegatinja Freundlich je izjavila, da se vzdrži glasovanja, dokler se končnoveljavno ne bo ugotovilo, kako se bodo te pogodbe objavljale, ker v publiciranju industrijskih kartelov obstoja že neke vrste mednarodna kontrola. Delegat Zimmermann, bivši generalni komisar za Avstrijo, je temu ugovarjal in rekel, da v resolucijah ni nobene besede o kaki kontroli.

Novi poleti čez Atlantski ocean.

Nov polet Newyork—Pariz.

v Newyork, 20. maja. (Izv.) Letalec Lindberg se je danes ob 7. uri 32 minut (ameriški čas) dvignil na direkten polet Newyork—Pariz.

v Michigan (Nova Škotska), 20. maja. (Izv.) Ob 10 dopoldne so opazili tu zrakoplov, ki je plul v vzhodni smeri. Domnevajo, da je bil to zrakoplov Lindberga.

v Newyork, 20. maja. (Izv.) V zrakoplovskih krogih računajo, da bo Lindberg o polnoči odplul preko ameriške obale in v soboto ob 19 (zapadnoevropski čas) prispel v Valencio (Irska). Vsi so mnenja, da so zračne razmere za polet zelo ugodne.

Nove priprave.

v Newyork, 20. maja. (Izv.) Ker se je vreme zboljšalo, so se na letališču Roosevelt začele živahne priprave za direkten polet v Evropo. Tekom nekaj dni se bosta dvignila na polet v Pariz letalca Berthaud in Chamberlain. Spor, ki ga je imel pilot Berthaud z lastnikom zrakoplova »Bellanca«, v katerem mislita polet izvesti, je sedaj popolnoma poravnal. — Znani letalec Byrd je včeraj izvršil svoj zadnji poskusni polet. Hotel je preizkusiti, kakšno največjo obtežbo aparat premore. Dvignil se je s torvorom 7 ton, to je ista teža, s katero bo obremenjen zrakoplov v začetku svojega poleta proti Parizu.

Direkten polet Anglija—Indija.

v London, 20. maja. (Izv.) Angleška vojaška letalca Carr in Gillmann sta danes startala na polet v Indijo, katerega hočeta izvesti brez pristanka.

Negotovost o usodi Nungesserja.

v Newyork, 20. maja. (Izv.) Obrežna straža je na višini Connecticuta našla krilo nekega zrakoplova.

v New London (Connecticut), 20. maja. (Izv.) Obrežna stražna ladja, ki je našla krilo nekega aeroplana, je na potu v luko. Upajo, da bo ta najdba prinesla kako razjašnjenje o usodi Nungesserja.

v Pariz, 20. maja. (Izv.) Z ozirom na vest agencije Havas iz New Londona o najdbi krila nekega zrakoplova, so sedaj ugotovili, da so krila najdenega zrakoplova ležala že več mesecev v vodi. O Nungesserjevi usodi še vedno ni nikake jasnosti.

DE PINEDOV POLET.

v Kvebec, 20. maja. (Izv.) Včeraj ob 15.15 ameriškega časa se je De Pinedo dvignil s svojim zrakoplovom in ob 12.35 pristal v Rimouski.

RAZPRAVA O ANGLEŠKEM STROKOVNEM ZAKONU.

v London, 20. maja. (Izv.) Pri današnji razpravi o zakonskem načrtu o strokovnih organizacijah je spodnja zbornica z 275 proti 120 glasovi sprejela določilo, glasom katerega se osebe, ki bi se kaki stavki ne pridružile, posebej zaščitijo.

Notranje težave francoske vlade.

Medtem so sta se predsednik francoske republike Doumergue in zunanji minister Briand vrnila iz Londona z znatnimi uspehi francoske zunanje politike, je ob istem času šef francoske vlade Poincaré v Parizu doživel pred parlamentom občuten notranjepolitičen neuspeh.

Brez vsakega dvoma je Poincaréjeva zasluga, da se je stabiliziral francoski frank, ki se ima le Poincaréjevi sposobnosti in odločnosti zahvaliti, da ni bil deležen usode stare nemške marke ali avstrijske krone. S tem je Poincaréjeva vlada zadobila v Franciji najboljši sloves. V vseh zadevah gospodarske sanacije države je imela sedanja vlada za seboj poslužno veliko parlamentarno večino, obstoječo iz levičarjev in desničarjev, ter simpatije mas.

Zato je vlada šla brezobzirno na delo, da izvede tudi druge gospodarske načrte, ki so se ji zdeli potrebni. Tako je predložila parlamentu zakonski načrt o zaščitnih carinah. Ta načrt pa je v delavskih in uradniških masah našel na hud odpor, ki se je takoj nato prenesel tudi v parlament.

Ze 13. t. m. je bil od strani levece stavljen v parlamentu predlog, naj se razprava o tem zak. načrtu odgodi. Trgovinski minister Bokanowski je ta predlog odločno odbil ter poudaril, da za odlašanje ni časa in da je njegov načrt nujen. Pri glasovanju je vladi ostala sicer v večini, toda le za nekaj glasov.

Dne 17. t. m. je levica zopet udarila in poslanec Vincent Auriol je predlagal iznova, naj se vladni zakonski načrt o zaščitnih carinah odgodi. Minister Bokanowski je sicer tudi to pot zagovarjal vladni načrt, toda je na koncu izjavil, da nima nič proti temu, če se razprava o vladnem načrtu odgodi do začetka junija, ker mora on v Madrid. To izjavo ministra Bokanowskega je levica smatrala kot umik vlade, da se izogne porazu pri glasovanju. Z ozirom na to izjavo je tudi poslanec Vincent Auriol umaknil svoj predlog. S tem je v zadevi zaščitnih carin do junija sklenjeno premirje. Vendar časopisje levece proglašata ta umik vlade v parlamentu kot poraz: 17. maj je bil črni dan Poincaréjeve vlade!

Iz tega dejstva se že delajo kombinacije, da se ima iznova ustvariti kartel levece, ki bi vanj šli tudi komunisti. Ni verjetno, da bi se ta kartel že sedaj osnoval, vrgel Poincaréja in sam sestavil vlado. Vendar je gotovo, da bo poslej levica vladi delala vedno večje težave, posebno ker bo pri zakonskih načrtih, ki leže pred zbornico, imela za to dovolj prilike.

Dne 19. t. m. je zbornica začela razpravo o organizaciji francoske armade. Zahteva vojnega ministra Painlevéja 18. t. m., da ima ta zak. načrt takoj priti na dnevni red, je bil sprejet le z večino 42 glasov, kar je čudno, ker je dosedanja večina vlade bila vedno velika. Proti temu zak. načrtu mobilizirajo socialisti, ki imajo svoj načrt. Poleg tega se obeta hud boj za zakonski načrt o volivnem redu, ki je tudi že v razpravi v odseku parlamenta. Ta komisija je znatno spremenila vladno predlogo, vsled česar je desnica sedaj nezadovoljna.

Tako francoski parlament kaže vse znake nerazumevanja, ki pomeni hujše strankarske boje in pa pripravo na volitve, ki bodo drugo leto. Notranjepolitični mir, ki ga je prinesla deželna vlada g. Poincaréja, se bliža koncu.

Volitev predsednika ČSR.

Dne 27. maja se bo vršila volitev predsednika češkoslovaške republike. Po določilih češkoslovaške ustave, ki je posneta v tem oziru po francoski, voli predsednika republike parlament, sestavljen iz poslanske zbornice in senata, v plenarni seji, kateri predseduje predsednik poslanske zbornice, medtem ko je predsednik senata podpredsednik plenuma. Češkoslovaška poslanska zbornica šteje 300 članov, senat pa 150. Po ustavi se volitev vrši štiri tedne prej, preden poteče funkcija dosedanjega predsednika. Volitev je veljavna, če je navzoča nadpolovična večina vseh poslancev in senatorjev. Za izvolitev pa je potrebna večina treh petin vseh navzočih. Če te ni, se vrši druga volitev. Če se še pri drugi volitvi ne doseže potrebna tričetinska večina, se vrši ožja volitev, pri kateri je izvoljen tisti, ki je dobil največ glasov. Za predsednika ne more biti voljen tisti, ki je že dvakrat zaporedoma bil izvoljen za predsednika. Ustava določa v tem oziru le eno izjemo, za prvega predsednika T. G. Masaryka. Funkcijska doba predsednika traja sedem let.

Po dosedanjih poročilih bo izvoljen zopet Masaryk. Vendar je zanimivo, da se dr. Kramář imenuje kot Masarykov protikandidat.

JMO IN RADIKALI.

Sarajevo, 20. maja. (Izv.) Razgovori med JMO in radikali v Bosni so običajni na mrtvi točki. Samo v dveh točkah je glede občinskih zadev prišlo do sporazuma.

VIHAR RAZDEJAL MESTO.

v Pariz, 20. maja. (Izv.) »Petit Parisien« poroča iz Londona, da je strašen vihar razdejal del mesta Indianapolis. Škoda znaša nad pol milijona dolarjev, štiri osebe so bile ubite, preko 50 pa je ranjenih.

Madjarska in Jugoslavija.

MADJARSKI PARLAMENT JE ODOBRILO MADJARSKO - JUGOSLOVANSKO TRGOVINSKO POGODBO.

v Budimpešta, 20. maja. (Izv.) Parlament je danes sprejel zakonski načrt o odobritvi prijateljske in razsodiščne pogodbe med Italijo in Madjarsko, dalje dodatno pogodbo k francosko-madjarški pogodbi, trgovinsko pogodbo z Anglijo in trgovinsko pogodbo s Turčijo. Sprejeli so tudi naseljevalno pogodbo s Turčijo. Nato je prešla skupščina k razpravi o odobritvi trgovinske pogodbe z Jugoslavijo. V debati o tej pogodbi je poudarjal poslanec Turj, da je mogoče z državami, v katerih žive ogrske narodne manjšine, skleniti take pogodbe le takrat, če se obenem zavarujejo tudi pravice narodnih manjšin. Vlada mora za slučaj, da bo sklenila z Jugoslavijo razsodiščno pogodbo, zavarovati načelo, da narodne manjšine spadajo pod haaško

razsodišče. Poslanca edinstvene stranke Brakatur in Oberhammer sta sklenitev pogodbe pozdravljala in poudarjala, da more ta pogodba izboljšati razmerje med Ogrsko in Jugoslavijo. Trgovinski minister Herman je rekel, da predstavlja pogodba prvi korak na poti gospodarskega zblizanja med obema državama. Pogodba je bila nato v vseh posameznostih sprejeta. Sprejetih je bilo dalje več določil, ki se nanašajo na ureditev obmejnega prometa med obema državama.

v Budimpešta, maja. (Izv.) Imunitetni odbor narodne skupščine je sklenil, izključiti poslanca Varnaja za 10 dni od skupščinskih sej, ker je včeraj na seji izrekel žaljivke proti italijanskemu ministrskemu predsedniku Mussoliniju.

Resen angleško-ruski konflikt.

London, 19. maja. Včeraj se je vršila seja vlade, ki se je pečala s preiskavo v družbi »Arkos«. Ministrskemu svetu so bili predloženi dokumenti, ki so bili pri preiskavi najdeni. Nato je vlada sprejela besedilo izjave, ki bo podana v spodnji zbornici. Angleška vlada ne namerava objaviti najdene dokumente. Med najdenimi papirji se nahajajo tudi seznam vseh prebivalcev Angleške, ki so iz sovjetskega propagandnega fonda dobivali denarje. V zvezi s tem je v kratkem pričakovati aretacij.

v London, 20. maja. (Izv.) Notranji minister je v odgovoru na neko vprašanje izjavil, da angleška vlada ne namerava dati no-

bene odškodnine za škodo, katere je povzročena v posloplju ruske družbe »Arkos« ob zadnji preiskavi.

Newyork, 18. maja. Voditelj angleške delavske stranke Macdonald je danes odpotoval v London. Pred odhodom je izjavil zastopnikom ameriškega tiska:

»Hišna preiskava angleške policije pri ruski trgovski družbi je važna. Vsak človek v Londonu ve, da tretja internacionala s komunističnim denarjem vodi komunistično propagando. Dejstvo, da se je angleška vlada odločila za hišno preiskavo, kaže, da mora imeti v rokah jasne dokaze za tako delovanje tretje internacionala.«

Mariboski veliki župan.

Samostojni demokrati napenjajo vse sile, da bi spravili na mesta velikih županov v Sloveniji svoje ljudi. Zlasti so vzeli na piko mariborskega velikega župana dr. Schaubacha. Dosegli pa so s svojimi intrigami ravno nasprotno, da vsa slovenska javnost izraža dr. Schaubachu popolno zaupanje.

Zagrebske »Novosti« poročajo iz Maribora: Povodom vesti, da se g. dr. Pirkmajer vrača na mesto velikega župana mariborske oblasti, se je odposlala spomenica, ki so jo podpisale vse stranke razen SDS na ministrskega predsednika, na šefa demokratske stranke in še nekatere druge osebnosti. V tej spomenici se navajajo nekatera dela, ki označujejo dr. Pirkmajerja, na drugi strani pa se podčrtava objektivnost sedanjega velikega župana dr. Schaubacha. V slučaju, da bi se vesti o vrnitvi dr. Pirkmajerja uresničile, pripravljajo vse stranke velik protestni shod.

»Narodni dnevnik« pa je v tej stvari napisal: »Slovenski samostojni demokrati so napeli vse sile, da bi dosegli odstop mariborskega velikega župana dr. Schaubacha. Po Mariboru se že hvalijo, da so dosegli odpustitev dr. Schaubacha in da pride na njegovo mesto zopet dr. Pirkmajer. Tozadeven akt da je že podpisan od notranjega ministra Vukičevića in da »sedaj samo še čakajo na kraljev podpis«. — Vse te vesti pa so se izkazale kot ena sama velika laž. Dr. Schaubach ostane, ker stoji za njim, ne glede na njegovo absolutno korektnost, tako SLS, ko tudi NRS in davidovičevci in se proti njemu tudi v najmanjši meri niso izjavili radičevci.«

K tem izjavam pač ni potreba, da bi mi še kaj dodajali. Dr. Schaubach si je v kratki dobi svojega poslovanja pridobil tako vsestransko zaupanje, da bi vsako nasilje in preganjanje dvignilo odpor vse javnosti.

Sovražniki slovenskih samouprav.

Vest, da finančni minister ni odobril proračunov obeh slovenskih oblasti, se sicer še ne potrjuje in po naših informacijah vsaj do sedaj na njej ni nič resnice, vendar je dala SDS priložnost za rajanje in veselje. SDS se veseli, da samouprave ne bi mogle živeti in delati, raduje se, da jih centralizem ubija, zraven pa se seveda ponaša kot bi bila ona — SDS — zaščitnica samouprav. To je prav jutrovska logika in morala.

Odredbi, ki naj bi jo bil zagrešil finančni minister vsled odklonitve oblastnih proračunov, so po jutrovski logiki seveda zakrivil klerikalci. »Jutro« to bedarijo čisto resno in slovesno zagovarja v dolgem uvodniku. Tam sicer prizna, da se po zakonu o samoupravah odvisne samouprave od Belgrada, postavi pa trditve, da bi se bila mogla na podlagi centralističnega zakona izdati avtonomistična uredba tedaj, ko so bili klerikalci na vladi. In klerikalna večina v ljubljanski občinski skupščini bi bila morala prepričati radikalno večino v osrednji vladi, da uredbo izboljša v korist samouprav. Tako razpravlja »Jutro« uvodničar in pride čisto logično do zaključka, da so klerikalci krivi, da finančni minister ni odobril proračuna klerikalne večine v oblastnih skupščinah.

O tem delu jutrovske modrosti bo menda dovolj. Sedaj pa drugo in glavno, to je hujškanje. Oblastna skupščina je sprejela dvojne taks, ki prav malo ali nič ne obremenjujejo

davkoplačevalce, oblastni skupščini sta pa le nekaj prinesli.

»Jutro« nič ne vidi drugih oblastnih skupščin, ki so si pomagale s celo vrsto novih davkov, da bodo mogle delati, le proti SLS, ki novih davkov ni hotela, le proti njej mora hujškati. Za deželne doklade se ogreva »Jutro«. Pod režimi, v katerih je bila SDS, pa je prišlo tako daleč, da niti cestnih doklad državna uprava ni izročila upravičenim cestnim odborom. Ta škandal je šel mimo SDS. Sedaj pa se ista stranka upa rogoviliti, ker SLS ni sprejela dvomljivih deželnih doklad, ki bodo morda že letos prenehale obstojati, ampak zahteva, da se samoupravi odstopijo gotovi davčni viri, ki bodo trajni in oblastnim samoupravam jamčili smotren in stalen razvoj.

»Jutro« pravi, da bi bila odklonitev oblastnih proračunov s strani finančnega ministra dostojen zaključek prvega obdobja klerikalnega dela v oblastnih skupščinah. Za resnega človeka pa je »Jutro« članek le dostojno ogledalo sovraštva, ki ga seje SDS proti slovenskim samoupravam. To si morajo volivci zapomniti!

Prazne nade.

V intrigiranju proti Slovenski ljudski stranki je bila SDS vedno velika. Sploh se ta klika politično preživlja samo od intrigiranja. Kaj je vse v teh osmih letih zintrigirala tam doli v Belgradu proti SLS in proti Sloveniji, to je vse znano in ko bi se vse to zbralo, bi napolnilo debelo knjigo, ki bi bila vsekakor častna knjiga SDS.

Najbolj značilno za SDS in njeno metodo je to, da izkuša pri vsaki priliki z intrigiranjem zlesti v vlado. Ker se ji je to parkrat tudi že posrečilo, pa se zdaj, ko je še odprto vprašanje rekonstrukcije Vukičevićeve vlade, razni emisarji iz Ljubljane zopet na vse pretege prizadevajo tam po Belgradu, kako bi najbolj očrnil »klerikalce« in preprečili, da ne bi prišel kateri v vlado, oziroma dosegli, da bi se usedel noter kak dr. Žerjav.

V živem spominu je še demarš g. Žerjava tik pred padcem zadnje Uzunovičeve vlade. Takrat je priobčil v belgrajski »Reči« tisti svoj alarmantni članek o »klerikalnih sovjetih«, ki da po Slovenskem preganjajo patriotske in državotvorne elemente in je v tem smislu tudi osebno in ustmeno na merodajnih mestih v rezidenzi »interventirals«. Ko je potem prišla Vukičevićeva vlada brez SLS, si je g. Žerjav seveda domišljal, da je on vrgel klerikalce iz vlade. On sam sicer zato vseeno ni prišel do zaželenega portfelja, toda to je bilo le zaslužno plačilo, ki ga je prejel.

Zdaj intrigirajo gospodje od SDS pa z afero dr. Stanovnika. Kolosalno uslugo jim je naredil dr. Stanovnik s svojim korakom in svojimi izjavami; kar ne morejo se po svojem časopisju dovolj nakričati o tem svet pretreščujočem dogodku in ga politično eksploatirajo na vse mogoče načine in na vse strani. Zdaj najde »Jutro« naenkrat, da je zasluga dr. Stanovnika, da je SLS prodrla v Ljubljani, in pozablja, kako je svoj čas o tej stvari in pa o dr. Stanovniku sodilo.

Vsak, ki količkaj pozna razmere v SLS, bo vedel, da vsa ta zadeva ne pomeni za strankin položaj prav čisto nič in da je vse skupaj samo prazen udarec v vodo, toda, kakor rečeno: SDS si dela od tega strašanske upe, doma in v Belgradu. Tu doma, da bo »razcep v klerikalni stranki« pomagal na noge naprednemu bloku, tam v Belgradu pa da bo omajal pozicijo SLS.

Prazni upi! Ker napredni blok z SDS se je že polomil, preden se je sploh sestavil, Belgradu pa so SDS arski mešetarji, ki so prišli prositi podpore za napredni blok v svrhu rušenja SLS, že tudi prejeli ta-le trezni odgovor: Pa če se je klerikalna stranka — kako pripovedujete — že sama od sebe začela rušiti, kaj je potem treba, da jo Vi rušite.

In to bi moralo tudi »Jutro« že vedeti in lastne izkušnje, da bi se danes ne moglo najti boljšega sredstva za še večjo utrditev pozicije Slovenske ljudske stranke kot ustvaritev naprednega bloka pod egido dr. Žerjava. Ali »Jutro« res ne ve, da ima v tem pogledu dr. Žerjav za SLS že neveljavih zaslug, ki smajo jih vedno radi priznavali in jih bomo vedno priznavali! Zato se pa »Jutro« tudi zelo moti, ko piše, da se »klerikalci« tresejo pred naprednim blokom. Nasprotno: mi ta napredni blok prav pristrčno pozdravljamo kot najboljši šega agitatorja za našo stvar in le želimo, da bi kmalu nastopil.

Borbe v jutrovskih glavah.

Dr. Stanovnikov nastop proti SLS je učinkoval v jutrovskih glavah kot pipa opija. Seda se tem ljudem blede o »hudih borbah v SLS« o »poslovnih ozadjih«, o »bojkotih«, ki jih je »Jutro« izkonstruiralo in o drugih takih rečeh. Kratkoinmalo »Jutro« se ziblje in sanja v morfijski pijanosti.

Na vse budalosti, ki jih v tem stanju »Jutro« bruhva v svet, mirno odgovorimo:

V SLS ni bilo in ne bo radi dr. Stanovnikove izjave nobenih bojev. To je za SLS in vse njene pristaše rešena stvar in ravno v Ljubljani so danes naše vrste tako kompaktne kot že leto dni niso bile.

Z dr. Stanovnikovo izjavo niso v zvezi nobene poslovne zadeve. Dr. Natlačen in dr. Stanovnik nikoli nista bila kompanjona, dr. Stanovnik je bil le koncipient v dr. Natlačenovi pisarni kakor bi bil lahko koncipient v pisarni vsakega liberalnega odvetnika.

»Domoljub« ni pozival na poslovni boj kot proti dr. Stanovniku kot odvetniku, ampak izrecno poudaril, naj dr. Stanovnikov izstop iz SLS upošteva naši pristaši pri vseh političnih korakih.

»Jutrova« tozadevna notica je čisto navadna nesramnost.

Iz oblastnih samouprav.

Sarajevska oblast.

Sarajevska oblastna skupščina je enoglasno sprejela uvedbo, po kateri prevzame samouprava nekdanjo deželno in sedaj državno tovarno čilima in beza v Sarajevu (tovarna za bosanske preproge in vezivo) v svojo last. Podjetje, čegar inventar in aktiva znašajo 11 milijonov dinarjev, je hotela centralna vlada svoj čas likvidirati, s čemer bi bilo izgubilo zaslužek okoli 1000 ljudi.

Na torkovi seji je sarajevska skupščina dovršila svoje delo, nakar je bil prečitan kraljevi ukaz o zaključanju izrednega zasedanja, in se bo skupščina sestala zopet na redno zasedanje dne 5. novembra.

Splitška oblast.

Splitška oblastna skupščina je zvišala prvotno na 14 milijonov postavljeni proračun za 10 milijonov, torej na 24 milijonov. Za pokritje teh 10 milijonov, ki so namenjeni izključno za kmetijske potrebe, bo oblastni odbor najel posojilo.

V proračunski debati je prišlo do viharnih preprirov med radičevci in drugimi strankami.

Opozicija v Rusiji.

Sovjeti so kaznovali Zinovjeva radi njegovega opozicijskega govora na kongresu sovjetskih časnikarjev. Zinovjeva afera je danes največja senzacija v Rusiji. Zinovjeva izjava, v kateri je ostro kritiziral tako sovjetsko delo v notranjosti države, kakor tudi zunanjo politiko, zlasti taktiko na Kitajskem, je prišla popolnoma nepričakovano.

Krajevni odbori komunistične stranke so dobili naročilo, naj povsod prirede manifestacije proti Zinovjevu.

Romunski dolg.

Romunsko časopisje razpravlja o državnih dolgovih. Vsi ugotavljajo, da točnih tozadevnih podatkov še ni, vendar se more s precejšnjo točnostjo reči, da dolguje Romunija 215 milijard papirnatih lejev ali 5 milijard zlatih. Na vsakega prebivalca odpade 12.000 lejev (4000 Din).

NOVA OPUSTOŠENJA PO POPLAVAH V AMERIKI.

v New Orleans, 20. maja. (Izv.) Vsled poplav se je napravil nov rokav na ozemlju, kjer se Mississippi izliva v morje. Novi rokav ima širšo strugo kot Mississippi sama. Na ogroženem ozemlju se nahaja še več tisoč ljudi.

Poravnajte naročnino!

Kaj se godi doma

JUTRI, V NEDELJO VSI NA TABOR KREKOVE MLADINE na Sveti Jošt!

Odhod s prvimi jutranjimi vlaki. Ob 15 odhod na goro s kranjskega kolovora. Po prihodu pridiga in sv. maša, pri kateri svira jeseniška delavska godba. Po maši tabor. Polovična vožnja ni dovoljena, toda razlika enega kovača je sme nikogar zadržati doma! Tovariši, ovčarišice, krekovci in borci: Na veselo videnje pod Krekovo lipo pri Sv. Joštu!

Poziv našim ženam in dekletom.

Pred desetimi leti, ko se je vsaka v hrepenenju po svobodi zaklicana beseda kaznovala in nasiljevala, je slovenska žena neustrašeno in s prepričevalno besedo propagirala med narodom naše narodne in državne osamosvojitve. S očitnovalnim in vztrajnim delom, polnim ljubezni do naroda in domovine, so naše žene in dekleta tedaj zbirale in zbrale nad dve sto tisoč podpisov za majsko deklaracijo, za dokument, ki bo rajno pričal o naši narodni zrelosti.

V spomin na ta zgodovinski dogodek je izšla Jugoslovanska matica ob njegovi desetletnici pominske diplome, ki naj bo simboličen okras sake slovenske hiše. Naše žene in dekleta, ki so red desetimi leti izvršile to slavno zgodovinsko delo, prosijo Jugoslovansko matico, da z enako ljubeznijo in vnueno širijo to diplomu med narodom. Izbirajo naj v posameznih krajih po družinah in v hiše do hiše naročila za to diplomu, in naj jih skupno javljajo Jugoslovanski matici v Ljubljani, ki jim bo naročene diplome takoj poslala, in jih razdelijo med naročnike. — Diploma stane 0 Din, s poštnino, ki se zaračuna samo pri posameznih pošiljkah, 13 Din, in je naprodaj v vseh ljubljanskih knjigarnah, pri vseh podružnicah Jugoslovanske matice in v pisarni Jugoslovanske matice v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7, II. nadst. Zkupiček diplom se uporabi v korist bratov, ki so red desetimi leti tudi podpisali majsko deklaracijo, katerim pa še ni dano, da bi uživali nje savelove v skupni domovini. Na delo!

Slavnemu ravnateljstvu državnih železnic v Belgradu, DOLENJSKI GLAS.

Prejeli smo: Nerazumljivo nam je omalovaževanje koristi prebivalstva ob dolejski progij ter po isti potujočega občinstva. Oblastna skupščina, vse občine ležeče ob tej progij, Gremij trgovcev, delavci, dijaki in še druge korporacije so ravnateljstvo državnih železnic v Ljubljani opozorile na kvarno spremembo voznega reda, pa brez uspeha, še odgovora niso dobili. Kaj briga, če dijaki po končanem pouku cele ure okrog tavajo, ko nimajo možnosti, peljati se domov, počiti in učiti se, kaj mar, če morajo delavci v ved poznega odhoda večernega vlaka kupovati za drag denar večerjo po Ljubljani in radi tega pomnožiti svoje izdatke, tako da morajo odpovedati službe, ker jim od zaslužka za družino doma baš nič ne preostane. Kaj mar za to, če morajo trgovci in obrtniki, ko po 6. uri v Ljubljani nimajo več opravka, tam postopati, ko jih čaka doma še nebroj dela, pa morejo prispeti šele pozno v noč domov. Ali je res ravnateljstvu vseeno, če mačehovsko opravljana dolejska proga oziroma vlaki na isti nimajo nobenih pravih zvez z glavnimi progami? Odpelji se iz Novega mesta ob pol 5. uri zjutraj in glej (če nimaš denarja za brzovlak) že ob pol 3. uri popoldne si na Bledu; če greš pa, recimo, kot lesni trgovec iz Novega mesta ob pol 5. uri zjutraj v Trst z osebnim vlakom, prideš tja še preje kot peš, kajti še pred 9. uro zvečer si že tam itd. itd. — Prosimo dajte nam nazaj dopoldanski vlak v Ljubljano, pustite večerni vlak

odhajati iz Ljubljane takoj po 6. uri in zadovoljni bomo, ker se ne kapriciramo na 7 parov vlakov, kot jih imajo Gorenjci.

Gibanje privatnih nameščencev

Maribor, dne 20. maja 1927.

Med privatnimi nameščenci v Mariboru je opažati zadnje čase živahno zanimanje za sindikalistična vprašanja. Razveseljivo je to tembolj, ker je dosedaj organiziranih samo približno 30% privatnih nameščencev, dočim se ostalih 70% sploh ni brigalo za ureditev svojega socialnega položaja. Dobro organizirani so samo bančni uradniki in krožek odvetniških in notarskih uradnikov.

Med privatnimi nameščenci v Mariboru se je sedaj pojavila splošna želja, da se združijo v enotni organizaciji brez ozira na narodno in strankarsko pripadnost. Taka organizacija, ki bi bazirala na popolnoma sindikalnem principu, bi bila za privatne nameščence velikanskega pomena, ker bi našli v njej močno oporo in zaščitnico.

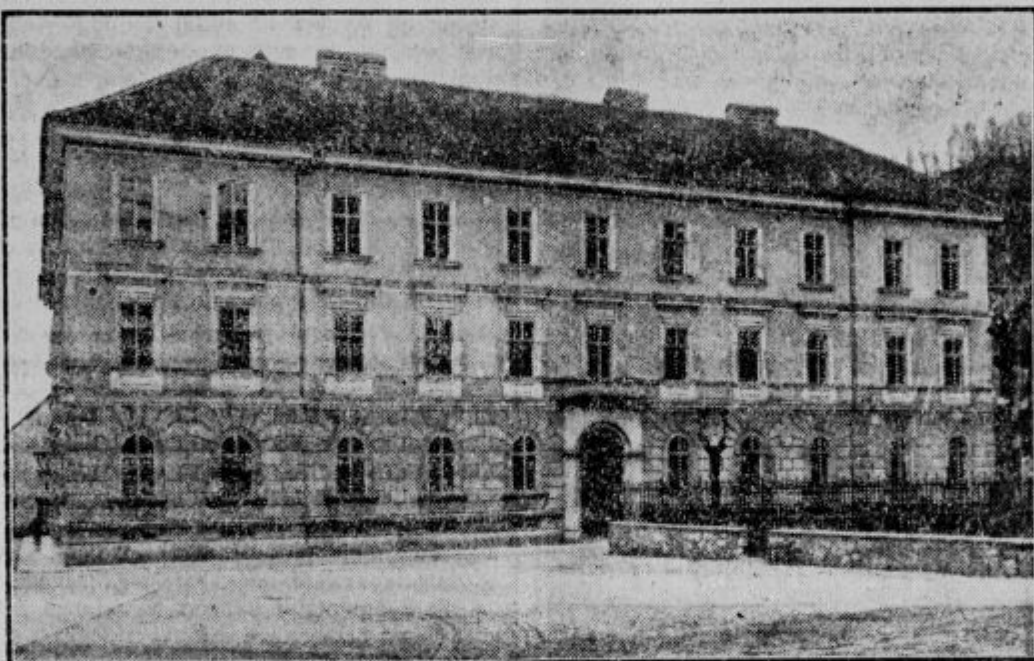
Enoten nastop vseh privatnih nameščencev so svoječasno preprečili razni spori v organizaciji. Neobhodno potrebno je izločiti vsa bistvena in osebna vprašanja, ki so glavni vzrok, da je večina privatnih nameščencev danes še neorganizirana. Sklicati se mora konferenca predstavnikov vseh obstoječih organizacij privatnih nameščencev, na kateri se ustvari temelji za novo enotno organizacijo. Stvar je nujna pred vsem radi bodočih volitev za pokojninski zavod, ki se vrše prihodnje leto.

Slovenci v Italiji

Čuden pozdrav.

Tržaška »Edinost« je napisala italijanskim visokošolcem, ki so proslavili 18. t. m. v Gorici italijansko zmago in obiskali bojna polja, poseben pozdrav, ki ga ne more podpisati Slovenec, ki ima še količkaj narodne zavesti v sebi. Med drugimi čitamo naslednje besede: Ono par desetletje naših mladih nadarjenih sinov, ki jih je pač naša revna zemlja zamogla iztisniti iz sebe, že živi po italijanskih vseučiliščih z vsemi temi tisočimi tovariškimi življenje resnih studijev, ne da bi v to mirno sožitje padale kaplje nekdanjega odbijajočega buršovstva nemških univerz z nalitjem višje kaste. Mirno sožitje? V Padovi in Trstu? Dijaki sami niso tega mnenja. In kako gledajo splošno italijanski profesorji slovenske dijakke? Kako se nekateri profesorji zaničljivo izjavljajo o naših univerzah? Na ta poklon z nemškim buršovstvom bi človek cendarle še prenesel, a kdo naj razume namen tega-le stavka: »V sprejemanju tega cveta italijanskega naroda na ozemlju, kjer biva naš slovenski rod, je v srcih vseh naših ljudi

usidrana topla želja, da bi tekom njihovega kratkega bivanja med nami prav ničesar (menda: nič!) ne motilo mirnega poteka svečanosti ter da bi v tisočih mladih srcih odhajajočih nazaj v svoja mesta klila nepotvorjena podoba našega mirnega in delavnega naroda!« Čemu to poudarjanje o mirnem poteku fašistovske slavnosti in o mirnem narodu? Mari so Slovenci kdaj motili kako fašistovsko slavnost? Morda so kdaj metali bombe? Morda se je »Edinost« bala kakega atentata v Gorici? Incidenti niso izključeni, a vprašanje je, kdo jih je izzval! Generalni tajnik

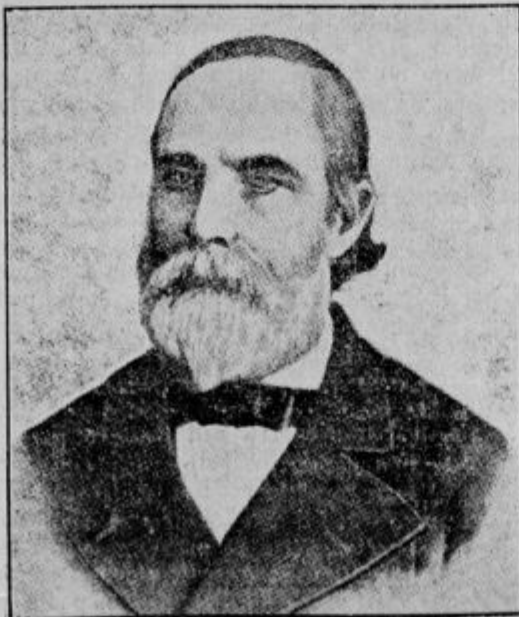
Poslopje osnovne in meščanske šole v Krškem.

I.V.:

50 let deške meščanske šole v Krškem.

Petdeset let — pol stoletja — skoraj ena človeška življenjska doba je minula, kar je dobilo starodavno in zgodovinsko mesto Krško, ki ima jako romantično lego v savski dolini pred vhomom na široko Krško polje, svojo meščansko šolo. Krško je imelo pred petdesetimi leti že svojo osnovno šolo, katere početki segajo v 16. stoletje. V sredini tega stoletja (leta 1551) je ustanovil v Krškem Adam Bohorič, ki je bil doma bržkone iz krške okolice, učni in vzgojni zavod za sinove dolejskega plemstva. To Bohoričevo šolo je obiskoval tudi Jurij Dalmatin do svojega 18. leta. Ko je postal Adam Bohorič ravnatelj deželne latinske šole v Ljubljani, so poučevali na krški šoli, osobito v času protireformacije, redovniki. Do pričetka 19. stoletja se je imenovala šola mestna trivijalna šola, po 1803 je dobila ime ljudska šola in pouk so prevzeli posvetni učitelji. Leta 1875 je bila razširjena v dvorazrednico, 1876 v trirazrednico in 1877 v štirirazrednico. Leta 1877 se je preselila ljudska šola iz svojega starega poslopja v novo zgrajeno dvonadstropno poslopje, ki ga je dal sezidati za osnovno in meščansko šolo na lastne stroške blagopokojni g. M. Hočevar.

Leta 1869 je stopil v veljavo novi državni ljudskošolski zakon. Posavskim osnovnim šolam je pričelo primanjkovati prostorov za naraščajoče število učencev in učenek, kajti novi

Martin Hočevar, ustanovitelj meščanske šole v Krškem. Rojen leta 1810., umrl 17. aprila 1886.

državni šolski zakon je zahteval obvezen posest osnovne šole od 7. do 14. leta. Na vsaki osnovni šoli je bilo leto za letom nekaj otrok, ki bi radi nadaljevali svoje šolanje na višje organiziranih zavodih. Za absolvente osnovnih šol iz Krškega, Leskovca, Vidma in Rajhenburga so bile višje šole v Ljubljani, Celju in Mariboru preoddaljene, starši v tedanjih težkih gospodarskih razmerah niso zmogli šolanja svojih otrok v dragih mestih.

Gospod M. Hočevar je izprevidel potrebo višje organizirane učnega zavoda za Posavje, kjer bi lahko nadaljevali šolanje marljivi in nadarjeni učenci osnovnih šol iz Krškega, Leskovca, Vidma in Rajhenburga. Odločil se je za ustanovitev deške meščanske šole. Pobudo za ta sklep mu je dal kranjski deželni šolski zakon z dne 19. aprila 1873, ki je zahteval, da se mora ustanoviti po možnosti v vsakem šolskem okraju meščanska šola. V ta namen je nakupil v bližini farne cerkve več stavbnih parcel ter postavil na njih za osnovno in meščansko šolo dvonadstropno poslopje, ki je bilo blagoslovljeno in slavnostno izročeno svojemu namenu leta 1877. Vsled podarilne listine z dne 29. septembra 1877 je lastnik poslopja krški šolski okraj, ki mora vzdrževati poslopje in meščansko šolo; osnovna šola ima v podarilni listini svoje pravice v poslopju zajamčene. Ob priliki blagoslovitve poslopja in predaje podarilne listine so se

Dober večer

polepša Vas

ELIDA
CREME DE CHAQUE HEURE

Ta krema medle barve daje teintu nežni izgled alabastra. Ona je tajnost vsake kraljice lepote. Rabi jo vsako uro, ker je zmecaj nevidljiva, toda vedno deluje.

Senesveti, nemaže.

Elida Creme de Chaque Heure

fašistovske stranke Turati je res prišel v srce slovenske dežele, a s tem še ni rečeno, da morajo Slovenci jamčiti za »mirni potek« slavnosti. S takim pisanjem »Edinost« k večjemu lahko škodi Slovincem, koristi pa gotovo ne.

Slaščice in pomaranče V ponedeljek se je vršila na Lokvah pri Gorici ustanovitev odseka fašistovskega mladinskega društva »Balilla«. Običajnega pompa ni manjkalo; slavnosti so se udeležili tudi šolski nadzornik Rubbia in mnogo drugih osebnosti iz Gorice. Ko se je ceremonija zaključila, je gospoda pogostila otroke s slaščicami, biskoti in pomarančami. »In še boste dobili bombončekov, ako boste tako pridni.« Na koncu je podestat priredil gostom banket v občinskem domu, seveda na občinske stroške. Na ta način rešujejo tudi drugi podestati občinske finance.

Fašistovska prireditve v Ajdovščini. V nedeljo so priredili v Ajdovščini fašisti s pomočjo orkestra iz Gorice prvo gledališko predstavo. Upriporili so Nicodemijev »Scampolo« in opero »Padovanski študenti«. Prireditve se je vršila v Bratinovi dvorani. Prišli so vsi podestati iz bližnje okolice, karabinerji, častniki, železničarji in učitelji. Po prireditvi se je vršil banket s primernimi govori in vzkliki. Evviva Duce, evviva Mussolini, evviva il podestat, ki zna organizirati bankete! Ajdovcem je sedaj jasno, zakaj oblastva ne marajo dati dovoljenja za slovenske prireditve. Fašisti bi radi prepojili slovensko ljudstvo z italijansko kulturo; a take prireditve ljudstva ne bodo ogrele. So pač za gospodo, ki prihaja na banket. Slovensko ljudstvo ne more pozabiti dovršenih slovenskih prireditev v Bratinovi dvorani. Fašisti so vse uničili, slovensko inteligenco so pogнали v svet, ostalo je le par odvetnikov in trgovcev.

Majski »Zbornik«. Majska številka tega glasila primorskih duhovnikov prinaša več zelo zanimivih člankov kakor: Dr. Anton Zdešar — Anemija našega krščanstva; Ivan Rejec — Organizirana ljubezen; Jan. Ev. Kalan — Intenzivna moderna pastoracija. Uredniški članek »Naša velika dolžnost« pozivlja duhovnike na boj proti brezverskemu in tudi indiferentističnemu tisku kakor »Edinost«, »Novice«, »Istarska Rijeka« in »Naš Glas«.

vršile leta 1877 v Krškem velike slovesnosti, katere so se udeležili naučni minister z Dunaja dr. Karel Stremayer, deželni predsednik Widmann, deželni glavar dr. Kaltenecker in drugi.

Ker ni bilo prvo leto za otvoritev I. razreda dovolj učencev, se je otvoril ta razred šole v šolskem letu 1878-79. Postopoma sta se otvorila naslednji dve šolski leti še II. in III. razred. S šolskim letom 1903-4 se je otvoril IV. razred. Za kritje stroškov tega razreda je podarila gospa Hočevarjeva takratnemu okr. šolskemu svetu vsoto 60.000 kron.

Ker je število učencev vsako leto naraščalo, osobito ker se je dovolil s šolskim letom 1910-11 obisk šole tudi deklicam, se je morala s šolskim letom 1919-20 otvoriti vzporednica k I. razredu, s šolskim letom 1926-27 pa še k II. razredu. Meščanska šola v Krškem ima torej v svojem jubilejnem letu štiri razrede z dvema vzporednicama. V začetku šolskega leta 1926-27 je obiskovalo šolo 109 dečkov in 86 deklic, skupno 195 učencev in učenek.

Prvi ravnatelj zavoda je bil g. Ivan Lapajne, ki je opravljal to službo 28 let do upokojitve leta 1906, drugi je bil g. dr. Tomaž Romih do leta 1922, tretji ravnatelj šole je Josip Vutkovič. Zanimivo je, da še živita oba prva ravnatelja v Krškem kot upokojenca, prvi opravlja ravnateljske posle pri okrajni

Dnevne novice

★ **Okrožnica Prosvetne zveze v Mariboru** glede deklaracijske proslave. Za proslavo majske deklaracije v posameznih društvih dne 29. maja si društva žele za govore primerno gradivo. Društvom se objavlja, da je Jugoslovanska Matica v Ljubljani izdala tozadevno brošuro, ki bo natisnjena do 21. maja in ki se jo bo lahko dobilo pri podružnici Jugoslovanske matice v Mariboru. Katera društva si žele naročiti brošuro, naj nemudoma javijo Prosvetni zvezi v Mariboru.

★ **Taksa od gledaliških predstav.** Mnoga društva so zaprosila Prosvetno zvezo v Mariboru za izposlovanje splošne 10 odstotne takse na vstopnice. Akcijo Prosvetne zveze je finančno okrajno ravnateljstvo v Mariboru rešilo v tem zmislu, da se je v predmetu naprosilo generalno ravnateljstvo davkov za odločitev. Začasno, dokler ne pride odločitev, se za mariborsko območje z dopisom finančnega ravnateljstva v Mariboru odreja, da je za gledališke predstave prosvetnih (izobraževalnih) društev in čitalnic na kmetih pobirati samo 10 odstotno takso od vstopnic, ne da se zahteva potrdilo umetniškega oddelka. S tem ukrepom naj se finančni upravi izkažejo vsa v Prosvetni zvezi v Mariboru včlanjena društva.

★ **Smrtna kosa.** Iz Ljutomeru smo dobili telefonično obvestilo, da je tam umrl zdravnik g. dr. Anton Heric. Pogreb bo v nedeljo popoldne ob pol 4. Blag mu spomin!

★ **Umrli je v Stari Loki** po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, Frančiška Karlin, sestra g. knezskofo lavantinskega, dr. Andreja Karlina. Pokojnica je bila rojena 29. januarja 1861. Pogreb bo danes ob pol 9 dopoldne. N. v. m. p.

★ **Duhovniki in organisti.** Ze parkrat je skušalo »Jutro« izrabiti bedni položaj organistov v svoj prid. Da gre pri tem zgolj za ugodno priliko, da si more »Jutro« privoščiti duhovščino, je jasno. Le radi bi vedeli, kje so staknili tega organista, ki se očividno ni udeležil zadnjega organistovskega zborovanja v Celju, ker bi pač drugače vedel, s koliko resnostjo se je o vprašanju zavarovanja tu razpravljalo. Nam se le tako zdi, da ljudje, ki že davno niso več organisti, tudi v »Jutro« nimajo pravice pisati o organistovskih zadevah. Organisti dobro vedo, da imajo v duhovščini polno oporo, pa tudi, da organist, ki se postavlja v očitno sovražno pozico neprav duhovščini in mu je delo na koro izključno le vprašanje želodca, ne spada na kor. Organisti bodo svoje težave uredili potem svoje stanstvske organizacije, vsako podporo s strani eks-organista v »Jutro« pa energično odklanjajo. — To smo bili naprošeni zapisati v interesu organistov in resnice.

★ **Naše izseljenstvo.** Z ozirom na tozadevni članek v našem listu št. 64, v katerem se je zahtevalo, da se morajo izseljenci iz Slovenije odpraviti v ljubljanskih poslovalnicah, moramo po dobjenih informacijah o položaju objaviti, da se Slovenci le v redkih slučajih odpravljajo v zagrebških izseljenških posredovalnicah. V Zagreb prihajajo navadno le taki izseljenci iz Slovenije, ki se boje v Ljubljani nepravilnosti, bodisi radi dolgov ali drugih zadržkov, ali pa taki, ki imajo iz svojega rednega bivališča, na primer iz brežiškega okraja, bližje v Zagreb kakor v Ljubljano. Temu nasproti prihaja tudi v Ljubljano mnogo izseljencev iz Hrvaške, n. pr. iz vrbovskega in ogulinskega okraja, ker jim je tu sem bližje kakor v Zagreb.

★ **Vpisovanje na Tehnični srednji (obrti) šoli v Ljubljani.** Na gradbeni, strojni in elektrotehniški srednji šoli, na strojni in elektrotehniški delovodski šoli in na ženski obrtni šoli se bo za šolsko leto 1927-28 vršilo vpisovanje v prve letnike 30. junija od 8 do 12. Ker bo letos mogoče sprejeti le omejeno število učencev (učenek), vabi ravnateljstvo, da se učenci že od danes naprej pisмено prijavljajo za sprejem. Prijavam naj priložijo zad-

nje šolsko izpričevalo in znamke za odgovor. V prijavi naj zlasti navedejo, ali so že bili prejšnje leto prijavljeni, a ne sprejeti. Ravnateljstvo bo od prijavitelcev izbralo take z najboljšimi šolskimi uspehi, oziroma z najdaljšo obrtniško prakso. Sprejem, oziroma pripustitev k sprejemnemu izpitu bo odločen in objavljen šele ob sklepu vpisovanja 30. junija. Tedaj naj se zgledajo v šoli vsi prijavitelci, ki niso bili že prej pisмено zavrnjeni. Sprejemni izpiti se bodo vršili 1. julija ob 8. Na mizski in strugarski delovodski šoli se letos ne bodo sprejemali novi učenci. Na gradbeni rokodelski, kiparski in rezbarski, keramiški in pletarski šoli se bo vpisovanje vršilo šele po počitnicah in se bodo roki kazneje objavili.

★ **Društvo Kuratorij slepcev,** ki si je nadelo nalogo zbirati sklad za zgradbo »Doma slepih« v Sloveniji, so darovali: 100 Din učiteljsko osnovno šole v Litiji v počaščenje spomina ranjkega dr. Wisingerja, okraj. zdravnika v Litiji; 200 Din g. I. Kopač, posestnik v Ljubljani, v počaščenje spomina umrlega g. Oroslava Dolence. Prisrčno se zahvaljujemo in želimo, da bi našli darovalci obilo posnemalcev. — Odbor.

★ **Nizja šola vojne akademije v Belgradu in Pomorska vojna akademija v Dubrovniku** sprejemata 1. oktobra zopet gojence. Prošnje morajo biti vložene za nizjo šolo vojne akademije najdalje do 10. avgusta in za pomorsko vojno akademijo najdalje do 15. avgusta. Razglas je interesentom na vpogled v prvem nadstropju komande ljubljanske vojne okrožja.

★ **Širjenje trahoma po mariborski oblasti.** Trahom, ta nevarna in nalezljiva egiptovska očesna bolezen, se je začela pojavljati med Slovenci po vojni. V Prekmurju je trahom razširjen med prebivalstvom že od nekdaj. V zadnjem času se širi ta bolezen po vsej mariborski oblasti v takem obsegu, da se bo moralo nekaj storiti od višjih zdravstvenih strani, da se širjenje omeji in slučajni bolniki temeljito ozdravijo. Trahom je radi tega tako opasen, ker je nalezljiv in je zdravljenje dolgotrajno in povzroča hude bolečine.

★ **Samoumor v Medvodah.** Včeraj zjutraj ob četrt na osem je telefonirala orožniška postaja iz Medvod, da se je pri nekem tamkajšnjem posestniku zastupila z lizolom 32letna dnuarica Frančiška Nadižovec, doma iz škofjeloške okolice. Nezvestno žensko so v Medvodah naložili na voz, vendar pa je rešilni avto takoj prispel, nakar so jo naložili na avto in jo prepeljali v deželno bolnišnico, kjer so ji izprali želodec.

★ **Slobodan Jovanović,** častni doktor zagrebške univerze. Danes bo srbski učenjak Slobodan Jovanović promoviral za častnega doktorja prava na zagrebški univerzi.

★ **Novi vitezi častne legije.** Francoska vlada je imenovala za viteze častne legije dr. Skoka, profesorja na zagrebški univerzi, in polkovnika Draškiča, komandanta pehotne brigade v Varaždinu.

★ **Darove za siromašne židovske otroke** je nabiral zloglasni pustolovec Pinto. Nastopal je kot dr. Levi. Nabral je 60.000 Din. Hodil je po mestih, kjer prebivajo judje in pridno slegal. V Virovitici, Požegi, Našicah, Osijeku, Vukovaru in drugod je imel zelo dobro žetev. Sedaj ga je dosegla roka policije.

★ **Za odpravo stanovanjskega zakona** je nastopila sarajevska trgovska in obrtna zbornica. Zbornica zahteva, da naj se zaščitni zakon s 1. novembrom popolnoma odpravi ali pa naj se omeji le na zaščito stanovanj z dvema sobama do 1. maja 1928.

5. junija: Prireditve godbe na Vrhniki.

★ **Zika je dvojnoslada žitna kava iz rži.** Dobi se v rdečem zavilku. Zika je samo ena.

posojilnici, drugi pa ravnateljske posle pri občinski hranilnici. Na meščanski šoli je službovala dolga vrsta učiteljev (35 po številu), ki so bili tekom časa izvedine poklicani iz te šole na višja službena mesta. Na šoli so službovali trije absolventi univerze in sicer g. Ferdinand Seidl, g. dr. Tom. Romih in g. dr. Rostobar. Ravnatelj so postali sledeči učitelji krške meščanske šole: Bezlaj, dr. Romih, Brinar, Magerl, Marinkič, Hočvar, Zavrli, Vutkovič, Mikolič in Gaspari. V teku peldesetih let je poučevalo verouk na zavodu 9 veroučiteljev. Učencev in učenek je bilo v posameznih razredih v vsej dobi 4874.

Vsed darežljivosti g. Hočvarja in gospe Hočvarjeve ter vsled naklonjenosti okrajnih glavarjev se je ustanovila tekom let na šoli bogata zbirka učil za raznovrstne predmete. Jako bogato so založene s knjigami učiteljska ter šolarska slovenska in nemška knjižnica.

Meščanska šola je izdala tekom 50 let 24 tiskanih letnih poročil z raznimi članki, ki se nanašajo na Krško in meščansko šolo. Osnovna in meščanska šola posedujeta lep šolski oder, delo gg. Humeka in Rozmana, kjer so nastopili učenci in učenke osnovne ter meščanske šole v predvojni dobi devetkrat. Po vojni se je vršilo v dvorani 10 mladinskih gledaliških predstav. Na meščanski šoli obstoja od leta 1923 dalje Podmladek društva Rdečega križa, od 1926 dalje pa organizacija Trezne mladine. V zvezi s poukom goslanja

obstoja na meščanski šoli od šolskega leta 1922-23 dalje orkester, ki nastopa pri raznih slovesnostih in šolskih predstavah.

Z meščansko šolo v Krškem sta tesno združeni imeni gospoda in gospe Hočvar. G. M. Hočvar je bil rojen 1810 v Podlogu pri Velikih Laščah, bil potem v službi g. Viranta v Ljubljani, ter se 1842 stalno naselil v Krškem. Kot samostojni zakupnik užitinskega davka, kot podjetnik savskih in železniških naprav, kot udeleženec različnih denarnih zavodov si je pridobil vsled svoje podjetnosti, vztrajnosti in pridnosti velikansko premoženje. Njegova žena, rojena Mulej, ki je bila doma iz Radovljice, mu je bila izvrstna gospodinja. Ker nista imela otrok, sta podpirala z visokimi vsotami vsako leto razne zavode, cerkve, društva ter posameznike. Meščanski šoli sta bila velikanska dobrotnika. Osnovno- in meščansko šolsko poslopje je stalo nad 100.000 goldinarjev, za ustanovitev IV. razreda je dala gospa Hočvarjeva 60.000 kron, g. Hočvar je ustanovil za učenke meščanske šole osem ustanov po 91 goldinarjev, gospa pa 8 po 300 kron. G. M. Hočvar je umrl 17. aprila 1886, gospa pa 16. marca 1911; oba ležita pokopana v lastnem mavzoleju na krškem pokopališču. Natančnejši življenjepis obeh dobrotnikov šole, kakor tudi življenjepis obeh prvih ravnateljev, bo izšel v letnem poročilu, ki ga bo izdalo ravnateljstvo za 50 letnico šole.

Zahtevajte zato izrečno Ziko, da ne bo zamenjave. 3385

★ **Pri toščici, protinu in sladkosečnosti** izboljša naravna »Franz-Josef«-grenčica delovanje želodca in črevesa ter vztrajno pospešuje prebavo. Zdravniki za prebavo izjavljajo, da so s »Franz-Josef«-vodo dosegli sijajne uspehe. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah. 8823

★ **Ure, verižice, obeski, uhani itd.** so vedno najlepša birmanska darila, ki jih dobite najceneje pri tvrdki Lud. Černe, Ljubljana, Wolfova ulica 3. 3939

Poletno fino perilo

za gospode, iz finega angleškega ali češkega celirja, fine chantung svile ali češkega domačega platna prodaja izredno poceni samo tvrdka DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

Ljubljana

○ **Višji državni pravdnik dr. Kremžar umrl.** Včeraj je umrl v Ljubljani g. dvorni svetnik in višji državni pravdnik dr. Anton Kremžar. Rojen je bil 23. julija 1867 v Ljubljani. Dovolil je gimnazijo v Ljubljani, pravne študije pa na Dunaju. Sodnijski izpit je napravil pri višjem deželnem sodišču v Gradcu. Pravno prakso je napravil pri deželnem sodišču v Ljubljani, katero je prišel dne 16. marca 1894. Leta 1897 je bil imenovan za sodnega pristava pri okrajnem sodišču v Kostanjevici, 1900 je bil premeščen k deželnemu sodišču v Ljubljani, leta 1905 pa je bil imenovan namestnikom državnega pravdnika v Ljubljani in 1910 državnim pravdnikom istotam. Leta 1912 je bil premeščen k državnemu pravdniku v Novem mestu, 1919 pa imenovan prvim državnim pravdnikom v Novem mestu. Dne 3. oktobra 1924 je bil imenovan višjim državnim pravdnikom v Ljubljani. Pokojni je bil član širše in ožje komisije za izdelavo projekta kazenskega pravnega reda. Lanskoto leto je predaval kot honorarni profesor splošni del kazenskega prava na ljubljanski univerzi. Pečal se je intenzivno vse življenje s pravno literaturo in še zadnje dni proučeval nove kazenskopravne osnutke. N. v. m. p.

○ **Šentpeterski družabni klub priredi v nedeljo 22. maja celodnevni izlet v Pekel** pri Borovnici. Odhod z jutranjim vlakom ob 6. Člani in gostje vabljeni! — Odbor.

○ **Slovensko katoliško akademsko staršinstvo** priredi v nedeljo, dne 22. maja t. l. skupen izlet na Vrhniko. Zbirališče je pred glavnim kolodvorom. Odhod iz Ljubljane (proti Rakeku) ob 6. uri 15 minut. Peljemo se do Preserja in potem gremo na Zalostno goro, kjer bo opravljen sv. mašo ob pol 8. uri naš starešina tov. Maks Miklavčič. Nato odhod proti Borovnici-Bistri k izviru Ljubljanice in na Vrhniko. Prihod na Vrhniko približno ob 12. uri, odhod domov ali ob 17. uri 17 minut ali pa ob 20. uri 40 minut. Vljudo vabimo vse tovariše in celokupno naše akademsko dijaštvo, da se tega izleta v čim največjem številu udeležijo.

○ **Ruska matica.** V soboto 21. maja se bo vršilo v balkonski dvorani univerze rusko predavanje univ. prof. Mihaila Jasinskega o »Mednarodnem bizantološkem kongresu in o udeležbi na njem ruskih učenjakov«. Začetek ob pol 20. Vstop prost.

○ **Kako država rešuje stanovanjsko vprašanje.** Državna hipotekarna banka je kupila od ljubljanske kreditne banke hišo bivše Trgovske banke za 3 milijone dinarjev. Vsakdo bi pričakoval, da si bo banka kot je Državna hipotekarna banka, sezidala novo poslopje in tako vsaj nekoliko odpomogla stanovanjski mizeriji, pa ti gre kupit za svoje poslovne prostore staro hišo. Nekoliko več umevanja socialnih dolžnosti bi pač pričakovali od bogatega državnega bančnega zavoda.

○ **Promenadni koncert Narodnega železničarskega glasbenega društva »Sloga«** v Zvezdi nocoj ob 20 pod vodstvom kapelnika g. Julija Bučarja. Spored: 1. Otvoritvena koračnica. 2. Waldteufel: Car siren, valček. 3. Flotow: Marta, uvertura. 4. Šebek: Zbor dervišev, orientalska scena. 5. St. Mokranjac: VIII. rukovet srbskih narodnih pesmi s Kosova. 6. Smetana: Odlomki iz opere »Libuša«. 7. Zaključna koračnica.

○ **Strokovna zveza javnih nameščencev in Organizacija javnih nameščencev, somišljenikov SLS v Ljubljani** imata danes dne 21. maja ob 20. uri skupno sejo celokupnega odbora v kleti I. del. konz. društva, Kongresni trg 2. Ker se bodo obravnavali važni predlogi, prosimo polnoštevilne udeležbe! — Tajništvo.

○ **Gospa Berta Papp** se je vrnila v Ljubljano in poučuje solopetje od prvih začetkov do popolne dovršenosti. Na podlagi temeljitega strokovnega znanja in posebno še na podlagi večletne izredno uspešne prakse more odpraviti vsako napako v izreki in v govoru (ječljanju in dr.). Poučuje tudi nemščino, angleščino, francosščino in španščino na svojem domu, Stari trg 17, III. nadstropje.

○ **O pomenu nove poti na Šmarno goro** in Grmado za ljubljance predava ob priliki proslave dnevoj zdravja v ponedeljek 23. maja ob 20 v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani g. Wester Josip, inšpektor prosvete v p. in g. Zivko Lapajne, podpredsednik Društva za narodovo zdravje v Ljubljani. Vstopnina 2 Din. Dijaki prosti. Ker je snov aktualna in bo predavanje pojasnjevano s skioptičnimi slikami, pričakujemo čimvečjo

Sivi ševro
Din 189—
Voika

udeležbo. — Društvo za narodovo zdravje v Ljubljani. — (Novo pot čez Grmado na Šmarno goro po naši mnenju v vročem letnem času ni preveč priporočati, ker smo bili že od večih oseb, ki so imenovane pot prekoračile, opozorjeni, da se na poti in ob njej, v skalovju solnčijo gadje in modrasli, sami lepi eksemplari. Tolklo v vednost, da ne bo kakih nesreč — in to na priporočilo Društva za narodovo zdravje. Tudi zadnji nedeljo je na družba naletela na imenovani poti na gade. — Op. uredn.)

○ **Zastrupljevalec živali v Sp. Šiški.** Poročali smo že o nekem Jožefu D. iz Spodnje Šiške, ki ima prav čudno veselje, da zastruplja z zastrupljenim mesom mačke in pse po Spodnji Šiški. Včeraj je pobegnil iz stanovanja Leopolda Smerkola velik, lep volčji pes, last zobotehnik g. Palovca. Pes je zunaj našel košček zastrupljenega mesa in ga pogoltnil. Prišel pa se je takoj zvijati in kazati vse znake zastrupljenja. Omenjeni D. je osumljen, da je psu podvrget zastrupljeno meso.

○ **Železniške prage ukradla.** Neka Helenca z Gosposvetske ceste, ki je bila dan poprej ovađena, da je ukradla svoji sosedji kovača, je sedaj ovađena, da je ukradla nekemu železniškemu čuvaju v Zeleni jami kar 20 železniških pragov, starih seveda. Pragi so vredni 100 Din. Le kako je Helenca te prage odnesla — to je sedaj vprašanje.

○ **Izgubljeni predmeti.** V času od 1. do 15. maja so bile v Ljubljani izgubljene številne dragocenosti, kakor zlate ure, daljnogledi, biseri, zlati gumbi, doze ter več denarja v skupnem znesku 3300 Din in 50 lir. Nekdo je izgubil zimsko suknjo rjave barve.

○ **Specijalna trgovina dunajskih bluz, otroških oblek.** Kristofl-Bučar, Stari trg.

○ **Najsolidnejše in najcenejše postrežbo** z raznim manufakturnim, galanterijskim in specializiranim blagom pri Francu Pavlinu, Gradišče št. 3. 3563

○ **Koncert v hotelu »Tivolij«** v nedeljo 22. maja ob 16 do 20. Izvrstna kuhinja. Pristna vina. Dobra postrežba. Vstopnina prosta. Se priporoča Vek. Dolničar. 3945

○ **Otvoritev kavarniškega vrta v Zvezdi** zopet kavarniški orkester. Se priporočata Fran od 5 do polnoči. Pri otvoritvi svira prvovrstni kavarniški orkester od 5 do 8, od 8 do 10 godba Jugoslov. železničarjev, in od 10 do 12 zopet kavarniški orkester. Se priporočata Fran in Roza Krapeš. 3942

BREZ KONKURENCE

so naši lastni izdelki pomladanskih oblek in površnikov!

Jos. Rojina, Aleksandrova c. 3.

Maribor

□ **Preložitev radi proslave desetletnice** majniške deklaracije. Blagoslovitev zastave Kat. prosvetnega društva v Melju, ki je bila določena za nedeljo 29. maja, se preloži radi proslave desetletnice majniške deklaracije na eno nedeljo v juniju. Dan in podrobnosti se bodo objavile pravočasno. Romanje k Materi milosti v Pušcavo ostane, kakor je bilo že objavljeno v »Slovenec«.

□ **Socialisti napovedujejo boj katoliški cerkvi.** V četrtek zvečer je sklical klub svobodomiselcev v Mariboru javen shod v Ljudskem domu, katerega se je udeležilo okrog 60 oseb. Govoril je urednik Eržen in še par govornikov samo o tiskovni pravdi, katero je Eržen izgubil, kar socialiste tako peče. Govorniki so hujskali udeležence shoda, da naj kot odgovor na obsodbo razvijejo čim večjo agitacijo za odpad od cerkve. Napovedali so katoliški cerkvi neizprosno boj. Revčiki menda ne vedo, da so že čisto drugi ljudje poskušali tak boj, pa so bili poraženi; kaj bo šele z mariborskimi socialisti!

□ **Nemški knjigarnarji v Mariboru.** V četrtek so dospeli v Maribor zastopniki »Börsenvereins für den deutschen Buchhandel in Leipzig«, ki so nastopili posebno študijsko potovanje po Balkanu. Nemški knjigarnarji so stopili v stik z mariborskimi interesi. V petek zvečer se je vršilo v dvorani študijske knjižnice predavanje s predvajanjem skoptičnih slik o sodobnem stanju knjigotržja, kakor tudi o sodobni književnosti v splošnem. Za predavanje je vladalo živahno zanimanje v tukajšnjih knjigotržiščih, literarnih in profesorjskih krogih in obisk je bil prav zadovoljiv.

□ **Hlebov dom na Smolniku** se odpre dne 26. maja. Isti dan se bo brala ob 10 služba božja v prijazni smolniški cerkvi, potem pa se s primernim nagovorom vrši otvoritev planinskega zavetišča. Ta dan naj velja letos kot prvi sestanek planincev od blizu in daleč. Pridite tudi vsi, ki ste že kdaj prestopili prag gostoljubne Hlebove hiše. Dohodi iz Ruš, Fale, iz Klepnega vrha in od Ruške kočje čez Ravbarsko peč. — Podravska podružnica SPD.

□ **Ljudska univerza v Mariboru.** V ponedeljek predava predsednik mariborskega pedagoškega krožka g. prof. Silih o zelo važni in aktualni temi: »Etična vzgoja in etični pouk v šoli«. — V petek 27. maja je veleim

interesantna mladinska prireditev iz sveta skavtizma. Predaval bo g. Penko iz Ljubljane in sicer na podlagi zelo lepih planinskih slik o temi: »Iz romantike skavtskega življenja«. — Izlet na Plitvička jezera se bo vršil o binkoštnih praznikih in sicer 4., 5. in 6. junija. Ministrstvo prometa je dovolilo velik popust. Plačati je treba le četrtinsko vožnjo. Ustme ne in pisane prijave se sprejemajo ob položitvi 100 Din. Točen program se bo objavil v najkrajšem času.

□ **Sporod parkkoncerta** dne 22. maja: 1. Hruza: Jugoslovanski marš; 2. Mendelssohn: Ruy Blas, overtura; 3. Fučik: Eskarpolette, valček; 4. Verdi: Fantazija iz opere Aida; 5. Pokorny: Potpuri; 6. Sperber: Kozaški marš.

□ **Preselitev**. Trgovca s špecerijo na Glavnem trgu, g. Kaufman, se je moral radi planiranja Glavnega trga pri Veliki kavarni izseliti iz dosedanjih lokalov in se je preselil v novo Beraničovo hišo na Kralja Petra trgu.

□ **Dozidek in prenovitev**. Mestni stavbni urad je zgradil na dvorišču nove mestne hiše v Františkanski ulici enonadstropni prizidek. Spodaj bo imelo mestno električno podjetje knjigovodstvo, v prvem nadstropju pa ima sedaj mestni šolski zdravnik prav lično in prostorno sobo. Dosedanja ordinacijska soba šolskega zdravnika bo čakalnica, nova pa ordinacijska. Na dvorišču zgoraj omenjene hiše je mestna impregirnica za impregniranje električnih drog. To impregirnico so sedaj tudi na zunanjo lično osnažili in prenovili.

□ **Začasna prekinitev električnega toka**. Jutri, v nedeljo bo prekinjena dobava električnega toka za vse mariborsko omrežje od 5 zjutraj do 12 opoldne.

Celje

AGITACIJA ZA OBČINSKE VOLITVE

v Celju dne 19. junija je po »Jutru« v polnem teku in se vrši kajpak s povsem demokratičnimi sredstvi: pritiskom na nižje uslužbence, grožnjami, obljubami in s podobnimi rekviziti demokratskega volivnega aparata. »Jutro« se moti, če meni, da bo agitacija huda. Morda bo huda v toliko, ker je demokratom hudo, da jim ni ostalo prav ničesar, s čemer bi mogli vplivati vabljivo na volivce. Stvar s kakofonijo se je na demokratsko žalost izpreverila v orožje proti njim samim. Dogovor s Gospodarsko stranko je dokaz, da da obe slovenski stranki storili v narodnem oziru s tem dogovorom naravnost eminentno važno dejanje za pomirjenje in strpno življenje v našem medarsko stranko je dokaz, da sta obe slovenski značaj kljub nevarnostim, ki bi mogle zrasti iz proporcionalnega volivnega sistema. Demokrati to sicer sami dobro vedo, a boli jih, da s svojo skrahirano politiko ne morejo priti nikjer v poštev. Danes je že več kot gotovo, da bodo celjski demokrati dobili 19. junija tako brco, kakršno so po svojem dosedanem »delu« v mestnem gospodarstvu zaslužili. Prav ima »Jutro«, če pravi, da so volivci postali že bolj samozavestni. Svojo samozavest so celjski volivci pokazali že takrat, ko je cela vrsta oseb, ki so jih demokrati smatrali za svoje, odklonila podpis na njihovi kandidadni listi, v polni meri jo bodo pokazali na prihodnje tedne, ko se bodo imeli demokrati priliko prepričati, da so v Celju opravili za vedno in da zastojni iščejo ušes, ki bi bila voljna poslušati njih sirenska vabila.

□ **Velika slavnost v Petrovčah pri Celju**. Z izredno pridnostjo se Petrovčani pripravljajo na praznik Vnebohoda, ko bodo sprejeli tisoče in tisoče bivših vojakov iz svetovne vojne. Dne 26. maja se bo namreč odprla v Petrovčah spominska plošča vsem padlim vojakom lavantinske škofije in se bo ob tej priliki vršila velika slavnost Zveze slovenskih vojakov iz svetovne vojne. Proslava sama se otvori še na predvečer v vprizoritvijo velike Matičeve vojne igre »Kalvarije«. Na praznik sam se začne slovesnost ob pol 9 zjutraj s sveto mašo na prostem, govorom vojnega kurata g. Bonača in predsednika ZSV g. majorja Colariča, odkritjem spominske plošče in z mrtvaškimi molitvami. Popoldan bo najprej veliko skupno zborovanje, nato pa še enkrat predstava »Kalvarije«. K proslavi je povabljeni cela lavantinska škofija, posebej pa še vsi bivši vojni tovariši. Prometno ministrstvo je sicer zadnji hip odpovedalo polovično vožnjo, kar pa nikogar ne sme ovirati, da se ne bi ta dan poklonil spomenu tisočih tovarišev-junakov.

□ **Smarnični govor v opatijski cerkvi** govori danes, v soboto 21. maja, o. Egidij Golob, kapucin iz Celja.

□ **Javne produkcije gojencev Glasbene matice v Celju**. Glasbena matica v Celju priredi štiri javne produkcije svojih gojencev, ki naj širši javnosti odpro vpogled v delo in stremiljenja te pod vodstvom ravnatelja g. Sancina uspešno delujoče glasbene šole. Vse štiri produkcije se bodo vršile v mestnem gledališču in sicer prva na praznik Vnebohoda, dne 26. maja ob pol enajstih dopoldne, druga dne 27. maja ob sedmih zvečer, tretja dne 31. maja ob sedmih zvečer in četrta, ki bo imela značaj klavirskega večera, pa dne 1. junija ob osmih zvečer. Vstop k prvim dvem produkcijam je prost. Treba si je samo preskrbeti v ta namen izdano izkaznico v pisarni Glasbene matice oziroma pred prireditvijo pri blaginji v mestnem gledališču.

Jesenice

Izlet na Sv. Jošt, v nedeljo dne 22. t. m. priredi Kerkova mladina skupno z Jugl. strokovno zvezo izlet na Sv. Jošt. Sv. maša bo ob 9. uri, tako da se iste lahko udeležijo tudi oni, ki pridejo v Kranj z vlakom ob 8. uri. Pri sv. maši bo igrala polnoštevna godba Kat. del. društva v Jesenicah. Po cerkvenem opravilu na kraju Kerkove univerze delavski tabor, po taboru pa koncert jeseniške

godbe. Izlet se vrši ob vsakem vremenu. Prijatelji delavstva, pridite v nedeljo vsi k Sv. Joštu, ne bo vam žal. Sveto mašo bo daroval g. kaplan Krašna z Jesenic, na taboru pa bo govorilo več govornikov.

Uršnika

Šolski naraščaj Rdečega križa priredi dne 22. maja ob pol 4 pop. in ob pol 8 zvečer v Rokodelskem domu mladinsko predstavo v proslavo praznika prvega sv. obhajila. Vstopnice po 7, 5 in 3 Din v predprodaji pri g. Jezeršku. Prvoobhajanci vstopnine prosti. Vsi prijatelji mladine vlnudo vabljeni!

Kranj

Orlovski izlet priredi jutri v nedeljo 22. maja Orlovski srenja v Smariner pri Kranju. Naš cilj bo Sv. Jošt, kamor odidemo popoldne ob eni uri in sicer skupno izpred stare šole v Smartnem. Na vrhu bodo pete litanije in sestanek vseh srenjskih odsekov. Na to priljano pot so poleg rednih članov vabljeni vsi starešine z družinami in prijatelji Orla. Po obveznih točkah bomo poslušali in se zabavali ob zvokih priznane jeseniške godbe, ki ima to nedeljo tu tudi svoj koncert. Na svidenje!

Okrožni svet. Na praznik Vnebohoda se vrši ob 9. uri dopoldne okrožni svet orlovskega okrožja v Kranju. Ker so programne točke neodložljive in jih je treba takoj rešiti, pošli vsaka srenja gotovo po dva zastopnika. Redni člani odsekov so vabljeni.

Ptuj

⊕ **Nesreča**. G. Orniš si gradi na dvorišču hiše v Terstenjakovi ulici sušilnico za hmelj, ki je deloma že pod streho. Pri podiranju odra se je zrušilo bruno na nekega delavca tako nesrečno, da mu je izbila eno oko. Takoj s prvim vlakom so ga odpeljali v Maribor, da mu na očesnem oddelku rešijo vsaj drugo oko.

⊕ **V minoritski župniji** je bilo letos 450 birmancev, v mestni okolici 200. — Prošt g. dr. Zagar je 20. t. m. prevzel dekanjske posle.

⊕ **Več lepih hiš in slavnih parcel** v mestu in najbližji okolici je naprodaj. Vse informacije daje dr. A. Remec, odvetnik, Minoritski trg.

Žalec

Nesreča. V Zg. Ložnici je nepreviden kolesar treščil v žensko, ki je imela v naročju otroka. Otrok si je zlomil roko, žena pa je dobila lahke poškodbe.

Umrla je v petek Neža Mežnar v Vrbjah. Bila je pevica priljubljena in zelo spoštovana. Bodi ji blag spomin!

Starbno gibanje. Tukajšnji trgovec Iv. Vizo- višek bo gradil novo poslopje za skladišče.

Hrasnik

Anketa Delavske zbornice. Od Delavske zbornice smo dobili z ozirom na našo večerajšo notico pod tem naslovom pojasnilo, da je Delavska zbornica poslala vabilo za Jugoslovansko strokovno zvezo na nekega Podstudenčka.

Dopisi

Št. Vid nad Ljubljano. Blaž Potočnikova čakalnica se z veliko vnemo pripravila na čimdosojnejšo proslavo desetletnice majniške deklaracije. Pripravlja se prelepa in ravno za proslavo tako primerna Medvedova tragedija »Za pravdo in srec«. Slavnostni govor je prevzel g. prof. zgodovine dr. Fran Trdan. Mladinska godba Ljubljanske Kodeljevo je tudi obljubila svoje sodelovanje. Vse predpriprave kažejo, da bo ta proslava ena najodličnejših svoje vrste. Zato že danes opozarjamo nanjo cenjeno občinstvo iz obine in okolice. Vsi k proslavi! Za udeležence iz Ljubljane bomo oskrbeli promet z avto-omnibusi, zlasti za povratek v Ljubljano po predstavi. Vstopnice so že v predprodaji pri gđ. Iv. Zakotnik v Št. Vidu.

Brezica. Izobraževalno društvo na Breznici vzpizori 22., 26. in 29. maja ob pol štirih dopoldne osemdejnjski igrokaz »Miklova Zalaz«. Nove kulise je posebej za to igro naslikal mojster narod. gledališča v Ljubljani g. Skružny.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sobota, 21. maja ob 15. uri pop.: TRIGLAVSKA BAJKA. Mladinska predstava.

Nedelja, 22. maja ob 20. uri: INGEBORG. Gostovanje berlinskih igralcev v opernem gledališču.

Ponedeljek, 23. maja: LUMPACIJ VAGABUND. Red B.

»Triglavska bajka«. Za sobotno predstavo so vse vstopnice razprodane. Za šole, ki jim to pot nismo mogli ustreči, se ponovi »Triglavska bajka« na praznik Vnebohoda v četrtek dne 26. t. m. ob 15. uri pop. Za to predstavo sprejme uprava gledališča še nekaj prijav.

DRUGO GOSTOVANJE BERLINSKIH IGRALCEV.

Berlinski igralci nastopijo v drugič v nedeljo dne 22. t. m. in sicer v Gledališču »Ingelborg«. Predstava bo v opernem gledališču, začetek ob 20. uri. Opozarjamo, da je treba dvigniti hroščev vstopnice najkasneje v soboto dne 21. m. do 12. ure opoldne.

Mariborsko gledališče

Sobota, 21. maja ob 20. uri: INGEBORG. Gostovanje berlinskih igralcev.

Nedelja, 22. maja ob 20. uri: CIGAN BARON. Znižane cene. Kuponi. Zadnjikrat.

Ponedeljek, 23. maja: Zaprito.

Torek, 24. maja ob 20. uri: IGRA V GRADU. — Ab. C. Premijera.

»Igra v gradu« na mariborskem gledališču. V torek dne 24. t. m. bo v mariborskem gledališču premijera Molnarjevega najnovejšega dela »Igra v gradu«. Ta izvanredno duhovita komedija si je na mah utrla pot na največje odre. Najpreje so jo vzpizorili v Rimu, takoj nato v drž. gledališču na Dunaju, v Newyorku in Berlinu. Pri nas v Jugoslaviji se vzpizori prvič v Mariboru.

Glasba

Sporod koncerta učiteljskega zbora dne 22. t. m. v Trbovljah: Adamič: Vragova nevesta. Zgane: Maro, meš. zbora; Zibu haj, moški zbor. Mokranjac: Mekam, turška. Lajovic: Veseli koledniki, žen. zbor. Godzna samota in Konjovic: Vragolani, ženska zbora s klavirjem. Gotovac: Smiješno čudo, Jadovanka in Prigovor, mešani zbori. — Koncert vodi prof. A. Grubmiz.

Naše dijaštvo

Z NAŠE UNIVERZE.

Svet slušateljev ljubljanske univerze sklicuje za danes skupščino vseh akademikov. Na njej se bo realizirala ustanova, kot jo imajo po drugih univerzah, — **akademska bolniška blagajna**. Poleg doma in menze je to ena najnujnejših in neobhodnih potreb našega akademika. Zato moramo samo pozdraviti akcijo Sveta slušateljev oz. njegove agilne socialne sekcije, ki je stvar pripravila tako daleč. Mnogo je bilo težav baš v organiziranju take bolniške blagajne. Treba je bilo gledati, da vplačilo ne bo previsoko, a da bo fond kljub temu zadostoval. Letos vplača vsak akademik 6 Din, a začetkom prih. študijskega leta 25 Din, s čimer se mu nudi brezplačna zdravniška pomoč in zdravljenje. Prošnjo za podporo je finančni minister odbil, zato pa bo morala prispevati k potrebnemu fondu danes sicer preveč običajna, pa vendar še edino uspešna akcija, — **loterija**. Polno jih je danes povsod. Vendar pa bo, upamo, loterija v tak namen naletela na prijazen odziv pri vseh slojih našega naroda brez razlike prepričanja. Saj bo šlo za dobrobit celokupne naše akademske mladine, ki bolj ko kdo drugi zasluži podpore. Priprave za to loterijo se prično v najkrajšem času. — V zvezi s tem je treba omeniti tudi **akademični dan**, ki ga Svet slušateljev pripravlja za jesen, ob pričetku študijskega leta. Ta akademski dan, ki naj bi se ne praznoval le v Ljubljani, ampak po vsej Sloveniji, naj bi bil manifestacija za našo univerzo, naš najvišji kulturni zavod, ki smo ga po tako dolgih bojih vendarle dobili v lastni državi. Namen mu bo, da misel univerze razširi med najširše sloje našega slovenskega naroda, da se tako najvišji slovenski prosvetni zavod popularizira. Združeno pa bi to naj bilo z nabiranjem denarnih prispevkov za podporni fond, ki bi en del odstopil fondu bolniške blagajne, ostalo pa naložilo kot fond za bodočo skupno menzo. — Svet slušateljev se nadalje bavi z vprašanjem svojega zastopstva v inozemstvu. Da dobi besedo v Mednarodni študentski konfederaciji (CIE), se trudi za ustanovitev državne reprezentance vseh akademikov v naši državi, če že sam ne more postati reden član v CIE. Zakaj nujno potrebno je, da inozemstvo izve, da smo in kaj smo. — Vse to delo in prizadevanje pa kaže zdravo tvornost predstavnosti naše akademske mladine, — Sveta slušateljev ljubljanske univerze, ki je vreden simpatij in podpore vse naše javnosti.

N. K.

Akademiki! Danes ob treh popoldne vsi v zbornico univerze na **izredno skupščino!** Dnevni red: 1. Ustanovitev bolniške blagajne. 2. Nacionalna unija. 3. Akademski dan. 4. Slučajnosti. — Pokažite zanimanje za svoje stanovske interese s polnoštevilno udeležbo! Vsi na skupščino! — Svet slušateljev ljubljanske univerze.

Borba, kršč.-soc. ak. klub, ima danes ob 20. svoj večer s predavanjem dr. A. Gosarja in občinim zborom.

Sport

KONJSKE DIRKE V MARIBORU.

Maribor, 19. maja.

Mariborske kasaške konjske dirke pridobivajo od leta do leta na ugledu. Vsako leto je več prijav in več zanimanja, ne samo v naši državi, ampak tudi v inozemstvu. Vzrok temu je pred vsem zanimanje in podpora naše javnosti, ki se zaveda velikega pomena gojitve tega sporta za konjerejo, dalje vzorna organizacija dirk, ki je v rokah mariborskega dirkalnega kluba, v prvi vrsti pa izboren konjski material, ki se vzgaja v mariborski oblasti pred vsem v ljutomerskem okraju in v žrebčarnah, ki slovijo tudi izven mej naše države. Lahko rečemo, da so mariborske dirke naravnost potrebne za lep del naših kmetovalcev, ne pa, kot marsikje drugje le drag sport za bogataše. Na mariborskih dirkah so si pridobili kmetski dirkači iz ljutomerskega polja sloves, tako da je danes ljutomerska pasma že splošno znana. Na kmelih zrejeni konji so se v Mariboru borili z dirkači, ki so zmagali že v velikih inozemskih dirkah in rezultati so dokazali, da je mogoče tudi z malimi sredstvi na navadnem kmetkem posestvu vzrejeti prvovrsten konjski material, ki prav nič ne zaostaja za konji, ki so vzgojeni z vsem negovanjem v žrebčarnah ter izvirajo od bogve kako slavnih prednikov.

Letos so pomladne dirke v Mariboru postale še posebno privlačne, ker se bo tu v nedeljo, 22. t. m. izvojeval tudi jugoslovanski derby. Za sam derby je prijavljenih 6 konkurentov, za dirke v splošnem pa 37 tekmovalcev.

Prvi dan dirke.

V četrtek dne 19. t. m. se je vršil prvi del dirke. Kljub delavnemu dnevu je bilo na dirkališču izredno živahno. Poleg zastopnikov vojaške oblasti so bili navzoči zastopnik vel. župana g. dvor. svet. dr. Stare, podžupan dr. Lipold, predsednik marib. dirkal. kluba vitez Rosmanit, v kojega rokah se je nahajalo vodstvo dirke. Rezultati so naslednji:

I. Dirka Karl Pachner (1. heat); proga 1600 metrov. 1. Hans Freund (lastnik g. Filipič), v času 2.31. 2. Dolly (Turniš) 2.33. 3. Sonja 2.35.

II. Ljulumer (proga 2000 m). 1. Lumpi (Mužek) 3.25. 2. Karolina (Kardijar) 3.30. 3. Dragolina (Jurše) 3.32.

Zatem so dirkali zopet tekmovalci za Pachnerjevo darilo v II. heatu. Prvi je bil zopet Hans Freund, last g. Filipiča, ki je predirikal progo v času 2.33 ter s tem dobil darilo.

III. Dirka Varaždin (proga 2200 m). 1. Jaromir (Turniš) 3.41. 2. Gondo (Turniš) 3.50.

IV. Dirka Maribor—Ptuj (2200 m). 1. Baccarot (Filipič) 3.44. 2. Bogdaj (Koradžija) 3.46.

V. Dvooprežna dirka Čakovce (2800 m). 1. Sinja Souvenir (Filipič) 5.17. 2. Brunhilde-Sardopol (Högenwardt) 5.17. 3. Prince-Nacek (ravnatelj g. Julče Novak) 5.33.

STADION V AMSTERDAMU.

Prer pag dnevi so slovesno položili temeljni kamen za Maratonska vrata, najvažnejši del v zgradbi novega olimpijskega stadiona. Svečano slovesnost je vodil princ Henrik, mož kraljice; poleg holandskega olimpijskega odbora so bili zraven različni ministri, sportniki in zastopniki raznih držav. Predsednik nizozemskega olimpijskega odbora je v pozdravnem nagovoru poudarjal pomen dneva in namen novega stadiona. Nato je princ Henrik kot pokrovitelj olimpiade 1927 izrekel svoje najrajše želje za uspeh olimpijskih iger in za razvoj mednarodnega amaterskega sporta, nakar je s pomočjo predsednika olimpijskega odbora barona Schimmelpennincka in pa s pomočjo stavbenika Jana Wilsa, graditelja stadiona, z napisom opremljeni kamen osebno vložil v desni stebel Maratonskih vrat. Z obhodom po stadionu, ki kaže že prav učinkovite oblike, so svečanost zaključili.

ŽENSKA SPORTNA PRIREDITEV NA DUNAJU.

Ta vsakoletna prireditev je delala letos vpizoriteljem velike skrbi. Niso mogli dobiti roka, ki bi se ne ujemal s kakšno drugo veliko sportno prireditvijo, in ki bi bil pripraven, da pritegne velike množice. Slednjič so vendar dobili pripra-

ven dan, in sicer 18. junij. Prireditve se bo vršila 18. junija na igrišču kluba W. A. C. To je tretja tovrstna prireditev. Glede na ugodni razvoj ženskega sporta upajo, da bo še sijajnejša kot prvi dve. Morda gre kdo takrat na Dumaj in si tekme ogleda.

Turistika

T. K. Skala obvešča svoje člane, da priredi na praznik v četrtek dne 26. maja skupni izlet iz Kranjske gore na Vojsko (1730 m) in po grebenih čez Srednji vrh v Martuljek. Odhod iz Ljubljane v sredo ob 18.55. Za prenočišča je preskrbljeno. Kdor izmed članov bi bil event. zadržan, mora svoj izostanek pred izletom pisмено javiti klubovemu odboru (Selenburgova 1-II). V slučaju skrajno slabega vremena se izlet vrši v nedeljo dne 29. maja. Prijatelji kluba vabljeni. Odbor.

Otvoritev planinske koče! V nedeljo dne 22. maja se otvori Erjavčeva koča na Vršču. Izletniki bodo lahko že od sobote na nedeljo prenočevali. Pot brez snega. Flora v razvitku. Ob lepem vremenu bosta otvorjeni in oskrbovani ob sobotah, nedeljah in praznikih od 21. maja naprej Čojzova koča na Kokrskem in koča na Kamniškem sedlu.

TISTIM, KI LJUBIJO SKROMNOST IN MIR.

V času pred počitnicami, ko premišljujemo, kje bi najbolje prebili letošnji oddih, na pozabimo, da je za Kranjsko goro na visokem Gorenjskem še en diven kotiček naše domovine, najzahodnejši konec države, letovišče **Rateče-Planica** (865 m nad morjem), skrit biser. Sicer že ob laški meji, pa bi nam moral biti baš radi tega tembolj pri sreč. Kar ljubi duševno izmučen človek, ima tod na razpolago: rajski mir, tudi samoto, ako mu je ljuba, planinski hlad, skromno ljudstvo, visoke ture, ako so mu drage (Ponco 2280 m, Jalovec 2855 m, Mojstrovko 2382 m), zmerne izlete na planinske pašnike, celo, po ravnem v kraljestvo sleča (rododendrona), cena stanovanja (dnevno 10 Din), meščansko prehrano (dnevno 25 Din), ki si jo pa vsakdo lahko premeni, ako je izbirnejši. Tik vasi Rateče je železniška postajica, prihaja v Rateče že opoldne vsakdanja pošta, na razpolago je dobra pitna voda (novo vodovod), solne kopeli, zdravo mleko v vsaki hiši. Ako se razmere ublažijo, imaš proti Italiji sprehod k sloviti belopečkima jezera (1 uro), diven je sprehod na Planino Peč (1511 m), Petelinjek (1547 m), poldrugo uro s prekrasnim razgledom v Ziljsko in Rožno dolino, v Zavrhov (1 uro) vidiš Triglav, Mangart in Vel. zvonar, da je po izlet v romantično Planico (poldrugo uro) k izviru Save-dolinke po zanimivosti med prvimi na Gorenjskem, ni treba posebej omenjati.

Kako očarljivi so sprehodi v Podkoren, m korenski prelaz in v Kranjsko goro! V Ratečah so prostorne lične hiše in vaščani so pripravili letos precej udobnih snažnih stanovanj z novo posteljnino za letovišnike. Vobče je malo vasi v Sloveniji, kjer bi tujec tako z veseljem lahko opazoval izredno čistoto po hišah, kakor je to v Ratečah. Na vsa vprašanja ozir. stanovanj in hrane posebno odgovorja in posreduje **Fran Kajzar**, gostilničar, Rateče-Planica št. 50, Gorenjsko. Prej ko se bo kdo zgledal, boljše bo počitniške tedne oskrbljen! Rateče-Planica so kakor ustvarjene za tiste, ki na letovišču ljubijo skromnost in mir.

Podpirajte naše dijake.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI:

Gerster P. T. V., Skizzen zu geistlichen Schulen für die Laienbrüder. 436 str., vez. 132 Din.
Hättenschwiler, Herz-Jesu-Betrachtungen für die monatliche Geisteserneuerung und den Herz-Jesu-Monat. I-II. zv., 471 str., vez. 112.50 Din.
Hoppe A., Mein Messbuch. I. Band. 72 Messandachten für alle Sonn- und Feiertage des Kirchenjahres. 750 str., vez. 66 Din.
Klug Dr. L., Die Tiefen der Seele. Moralphysologische Studien. 440 str., vez. 130 Din.
Lucas, Die Reichthümer des göttlichen Herzens Jesu. 428 str., vez. 80 Din.
Mäder R., Katholische Aktion! 141 str., nevez. 33.50 Din.
Mäder R., Im Angesichte des Allerhöchsten. 95 str., nevez. 28 Din.
Marmion D. C., Christus das Leben der Seele. 463 str., nevez. 91 Din.
Mateo, Hin zum König der Liebe. 307 str., vez. 62 Din.
Pitynek A., Am Herzen Jesu. 33 zeitgemässe Lesungen. 280 str., vez. 70 Din.
Röttig J., Der Rasttag am Herzen Jesu. Anleitung zur monatlichen Geistesammlung. 147 str., vez. 27.50 Din.
Schilling O., Die christlichen Soziallehren. 198 str., vez. 72.50 Din.
Schmid P. M., Führer zur Innerlichkeit. 315 str., vez. 48.50 Din.
Schnepp P., Mit Gott allein. Eines einsamen Pfarrers Gespräche mit Gott. I-II. zvezek. 750 str., vez. 161.50 Din.
Strigl Dr. A., Der Weg des Denkenden zur Wahrheit. 160 str., vez. 41 Din.
Wickl R., Priester-Exerzitien. 280 str., vez. 48.50 Din.
Wickl R., Ein Büchlein vom heiligen Geist. 105 str., nevez. 19.50 Din.
Wickl R., Ecce Jesus. Betrachtungspunkte für alle Freunde des innerlichen Lebens. I. zvezek. 561 str., vez. 73 Din.
Wickl R., Ecce Jesus. Betrachtungspunkte für alle Freunde des innerlichen Lebens. II. zvezek. 590 str., vez. 75 Din.
Wickl R., Ecce Jesus. Betrachtungspunkte für alle Freunde des innerlichen Lebens. III. zvezek. 640 str., vez. 74 Din.
Zeij J., Die monatliche Geisteserneuerung. 267 str., vez. 46 Din.

Porota

Ljubljana, 20. maja 1927.

Z današnjim dnevom je bila poletna porotna razprava zaključena. Ni nudila pestrih slik iz naše kriminalne osebnosti, pač pa je bila bolj slika naših socialnih razmer. Pri zadnji razpravi sta se morala zagovarjati Nande in Miha, oba državna nastavljenca v kurilnici, sedaj suspendirana. Oba sta bila obdolžena, da sta manipulirala z raznimi ugodnostmi, prodajala pa tudi blago, last železnice. Nande je prodajal železo, pločevino, zapuščeno bivše Avstrije in s tem pridobil nekaj tisoč dinarjev.

Tudi z deskami je mešatelj Nande. Vsota vseh prodanih, ukradenih predmetov znaša nad 30.000 Din. Oba obtožena sta bila suspendirana in oba sta se morala zagovarjati senatu, kateremu je predsedoval dr. Antloga, volanta dr. Mohorič in dr. Petelin, zapisnikar je bil Slavo Papež. Po pričevanju prič, večinoma izvedencev državne železnice, se je izkazalo, da gre faktično za tatvino državne imovine. Nande se je izgovarjal na dejstva, da pušča državna uprava cele kolone strojev in voz, ki gnijejo na dežju, prav tako je omenjal, da državna uprava ne upa uveljaviti svojih terjatev

napram švicarskemu kapitalu. To je upošteval tudi senat i porotniški zbor. Ker ni šlo za izrecno tatvino, vsaj tako ne, kot so izpovedale nekatere priče, je Nande in njegov tovariš Janez uveljavljali svojo zmožnost. Janezu je Nande prodal železja v večji količini, prav tako je nabavil desk v večji množini. Deske so bile last državne železnice, za kar so svedočile priče, zlasti dva inženirja direktorije državnih železnic.

Razpravi je prisostvovalo zlasti osebe direktorije državnih železnic in nervozno je bilo pričakovanje, kako izide razprava. Kakor je bila večrajšnja razprava zadnja, bila pa je najbolj napeta in niti en dan ni bilo toliko ljudi v porotni dvorani, kot večeraj.

Porotnikom je bilo stavljenih 5 vprašanj, našajočih se zlasti na Nandeta. Po govoru državnega pravdnika dr. Mastnaka, dalje zagovornika dr. Zirovnika in dr. Tornage, so porotniki glasovali in izglasovali, da sta Nande in Janez kriva tatvine na državni imovini, nakar je senat razglasil sodbo. Zastopnik državne železnice se je izjavil, da železnica ne trpi nikake škode. Nande je bil obsojen po § 179 na 14 mesecev težke ječe, Janez pa po § 179 na 1 leto težke ječe.

Razprava je trajala od 9 dopoldne do pol 9 zvečer. — S tem je bilo zaključeno poletno porotno zasedanje.

Kje je resnica v mariborskem tiskovnem procesu?

Videti je, da socialisti hočejo ustvariti javno mnenje, da je bila obsodba, ki je zadel njihovega urednika Eržena, pogrešena in da se je pričevanje njihovih prič, poklicanih iz Nemške Avstrije, kar kratkoma prešlo. V svojem listu so zato začela objavljati dobresedne izpovedi svojih prič, pri tem pa podrtvajo, da se je streljalo iz bogoslovja.

Da bo pa javnost vedela, kateri razlogi so vodili sodni senat, da je to sodbo izrekel, jih pričbujemo natančno po zapisniku, ker so ti razlogi avtentično razkrinkanje socialistične krivde v tem zopet ponavljenem očitaniu.

Pri izreku sodbe je predsednik senata sodni nadsvetnik Posega podal sledeče razloge, s katerimi je utemeljil obsodbo ter potrdil, da se obtoženeu ni posrečil dokaz resnice. Izrazil tako-le:

Obtoženeu se dokaz resnice, da se je streljalo iz seminarja, ni posrečil.

Sodni dvor se je moral pri presoji dogodkov odločiti ali veruje pričam zasebnih obtožiteljev, ali pričam tožence.

Pri reševanju tega vprašanja se je potrebno predvsem poglobiti v izjave posameznikov posamezne skupine prič v njihovo medsebojno harmonijo, vpoštevati kakovost, razpoloženo, misljenje posameznih prič, kakor tudi cele grupe. Le potem ako se v vse to poglobimo v vseh detaljih in spoznamo tudi takratno revolucionarno psihozo, se lahko odločimo in pridemo do pravega zaključka.

Skupina prič, ki jih navajajo zasebni obtožitelji, so intelektualci, uradniki, vojski, duhovniki, ljudje kateri so že radi svojega poklica v stanju presojati dogodke v kritičnem in razburjenem času objektivno. Večina teh prič je na celi stvari popolnoma desinteresirana in radi tega nima povoda pod pritiskom simpatije ozir. antipatije gledati na kritične dogodke subjektivno in jih pod sugestijo svojih čuvstev izpovedovati.

Nastane sedaj vprašanje, ali je tudi ta skupina prič zasledovala budno dogodke kritičnega dne ali je ona tudi pazila ali vsaj morala paziti, če se je iz seminarja streljalo?

Priča policijski nadzornik Gulin izrecno izjavlja, da so imeli stražniki nalogo, paziti na magistratu nasprotno fronto, kjer se nahajali tudi semenišče, da ne bi moglo Nemci streljati od tod proti magistratu. Ta nalog sam na sebi ni bil potreben, kajti policisti so morali biti vsak moment pripravljeni na demonstracije in rabuke in jim je v enakih slučajih že v krvi, da se čuvajo napadov in zased, ker bi se bilo lahko iz oken fronte nasproti magistratu streljalo proti vojaštvu in policiji.

Ti policisti so tudi tako pozorno postopali, radi tega je tudi tako razumljivo, jasna in preizna izpovedba priča Macarola in Kadunca, da so bila okna na hišah in tudi na seminarju zaprta, ker sta pazila na celo nasprotno fronto.

Ostale priče duhovniki, bogoslovci, ki so se v kritičnem času nahajali v seminarju ali v sosednji hiši kakor priča dr. Somrek, pa bi morali brezovno točno vedeti, ako bi se bilo streljalo iz semenišča, kjer so se nahajali v kritičnem dogodku ozir. iz sob, v katerih so bili.

Izključeno je torej, da ne bi policijski organi in duhovniki videli, ali vsaj slišali, ako bi se bilo streljalo iz bogoslovnice in sicer eni radi njihove službe, drugi pa radi njihove neposredne bližine.

Sicer je pa tudi malo verjetno, da bi bogoslovci ozir. duhovniki, ki so bili takrat v seminarju, streljali, ne da bi bili napadeni, posebno pa, ker je še duhovskemu stanu od njihove oblasti strogo prepovedano vsako uporabljanje orožja in tvoriti ono impeditum irregularitatis.

Vprašanje pa je tudi, odkod naj bi se vzelo tako orožje v bogoslovnici, ko priča Gulin izpoveduje, da je naredil dne 28. januarja 1929 temeljito preiskavo, preobrnil kovčke, postelje itd., pa orožja ni našel.

Dr. Juritsch, dr. Leonhard, Pfrimer in ostali nemški voditelji, zaslišani približno tričetrt ure po dogodku od mestnega komandanta podpolkovnika Cwirna, so izpovedali, da je vojaštvo izpred magistrata in ogle Gosposke ulice—Glavni trg, streljalo, ne omenja pa z besedico, da bi se bilo streljalo iz bogoslovnice, kar bi oni z velikim zadovolženjem izjavili, če bi se to res bilo dogodilo, ker bi oni kot voditelji za ta čin brez drugega tudi takoj zaznali in ker je splošno znano pred in med vojno sovražno razpoloženje nemških voditeljev napram slovenski duhovščini. Ravnotako ne omenja streljanja iz bogoslovja nemški pisatelj Haumann, ki v svoji knjigi »Süddeutsche Mark« skrajno nerazpoloženo piše proti Slovincem.

Ako bi se bilo streljalo iz bogoslovja, bi tudi množica ne bežala po Koroški cesti v smer proti bogoslovju od magistrata, temveč na nasprotno smer bogoslovja, kakor to izpoveduje priča Granfola.

Verodostojnost in pozornost prič obtožiteljevih pa zlasti podkrepujejo priče tožence Schichner in Horvat, oba inozemca, od katerih je bil

prvi naslonjen na seminar in drugi v neposredni bližini z obrazom obrnjen proti bogoslovju, in ravno ta dva bi morala strelje iz seminarja videti in slišati, pa to zanikata.

Izpovedi vseh prič prve skupine se zlagajo in obstoji med njimi pri popisovanju dogodkov, harmonična vez.

Po vsem tem se mora priti do zaključka, da so izpovedi prič te skupine objektivne in da oni ne stojijo pod pritiskom nikakih čuvstev in se pri teh pričah ne more govoriti o kaki autosugestiji in masni psihozi. (Dalje.)

To in ono

SHAWOVI HONORARJI.

Bernard Shaw je pravkar skončal važno delo, ki ga je naslovil »Vodilo izobraženca skozi socializem in kapitalizem«. Sam priznava, da mu je to delo, ki bi rad, da bi bilo kar se da popolno, povzročilo več težav nego bi jih imel z dvanajstimi gledališkimi komadi. Ker bi rad, da bi ga objavili ameriški časopisi, naznanja, da šteje 85.000 besed... Nekeč je bil zadovoljen, da so ga plačevali po vsticah. Slabši časi so zdaj. Vse cene narasčajo. Bernard Shaw hoče biti plačan po besedah. Počakajmo, da bo zahteval honorar — od vsake črke!

ANGLEŠKI SVETILNIKI.

Liverpoolska parobrodna družba je sklenila, da dožene vzrok, zakaj je ravno razsvetljava angleške obale toliko dražja kot pa drugih držav. Včasih, ko je morska plovidba obstojala le iz jadrnic in čolnov in ko je bila plovidba mnogo težavnejša nego dandanes, je stala razsvetljava svetilnikov ob angleški obali 350 do 400 tisoč funtov letno (96 do 110 milijonov dinarjev). Pred vojno je bilo treba za razsvetljavo izdati 500.000 funtov, danes pa že 900.000 (247 milijonov dinarjev). Pri tem je pa še to, da stane Francijo razsvetljava trikrat manj, a vendar je francoska obala od vseh na svetu najboljše razsvetljena. Družba hoče dognati, ali so vsi ti svetilniki danes še potrebni, kajti trgovski parniki n. pr. vozijo danes po drugi črti kot pa nekdanj. Okoliščine so se tako spremenile, da od nekdanjih tridesetih svetilnikov potrebuje trgovska mornarica samo še pet. Potem pa radio. Z brezčimnim vzejavljanjem je danes mogoče parnike vse drugače svartiti pred nevarnostmi čeri in obrežij, kot pa nekdanj z nezanesljivo razsvetljavo morskih svetilnikov.

VELIK DOBROTNIK.

Mr. Hadfield, bogat samec v severni Angliji, je šest let prikrival javnosti neko tajnost. Sedaj pa je prišlo na dan. Na svojem obširnem posestvu v Mordenu je svojo veliko hišo dal preurediti v bolnišnico za revne ženske in otroke iz Londona. Bolnišnico vzdržuje popolnoma iz svojih sredstev, zdravniško oskrbo, prehrano in sploh vse. V letu imajo okoli tisoč bolnikov. Sam pa se je preselil v majhno hišico na robu posestva. Vrtove, travnike, ribnike, sadno drevje je popolnoma prepustil bolnikom, kateri tam lahko počenajajo, kar se jim zljubi. Oni ki so sprejeti v to, palači podobno bolnišnico, pravijo Mr. Hadfieldu bote, naš dobri bote. Pred leti je imel za posestvo na ponudbo pol milijona funtov (140 milijonov dinarjev), pa ga ni hotel prodati.

SMEŠNE IN NEVARNE IGRAČE.

Dečki, veliki, pa tudi prav mali, imajo večkrat navado, da s pločevinastim browningom za igračkane pomerijo na koga in najdejo svoje največje veselje v tem, da tako koga prestrašijo. To je manija, ki se čimdalje bolj razširja. Vprašanje je, kako se bodo izkazali v življenju otroci, ki so že tako zgodaj vajeni takih neumnih šal.

Pa je bilo nedavno čitati tale zanimivi dogodek: Fant, ki je menil napraviti izvrstno šalo, je zagrozil nedavno v Parizu zvečer s svojim revolverčkom mimoidočemu gospodu. Ta pa, ki se ni prav nič ustrašil, a tega tudi ni smatral za šalo, je — ne bodi len — pograbil fanta za rame in ga vrgel v kanal Saint Martin. Nekaj trenutkov nato ga je sam spet potegnil iz kanala. Lahko ste prepričani, da je dečka tako za dogleden čas ozdravil.

List, ki to poroča, dostavlja: Ali bi ne bilo možno, da se prepove prodaja takih igrač, ki so bolj nevarne nego je videti?

POSEBNA REKLAMA.

Tale inserat je izšel v neki literarni reviji v Newyorku:

»Kot romanopisec, vojak, pesnik, lojalen sportsman, velik umetnik in velik človek je rojen Donn Byrne zato, da oblagodari naše revno človeštvo s svojimi neustrašnimi, slikovitimi romani, ki pričajo o njegovi velikodušnosti. V sto letih nosi zemlja lahko samo enega takega pisatelja kot je on. Plemenitejši od Byrona, bolj muzikalen nego Dumas, živahnejši od Mereditha, ganljivejši od Scotta — takšen je Donn Byrne. Nihče na svetu ne zna povedati zgodbe kakor on.«

Takšen je kolikor mogoče doslovni prevod. Ne odlikujejo se sicer vsi evropski pesniki in pisatelji po posebni skromnosti. Vendar ga pa najbrž niti enega ni, ki bi o svojih delih napisal kaj sličnega...

Tujec je čital svarilo na deski: Vsako onesnaženje se strogo kaznuje. (Opazuje.) »Čemu neki stoji pod napisom slika psa, katerega nekdo s palico pretepa? Za tujcem je stal vaški policaj ter mu pojasnil: »To je svarilo za pse, ti vendar ne znajo brati.«

Gospodarstvo

Pozor pred inozemskimi potniki!

Gremij trgovcev v Celju nam piše: Na notice, ki jih je objavil okrajni gremij trgovcev v Celju glede odločbe, s katero se prepoveduje inozemskim trgovcem in potnikom nabirati naročila pri privatnih osebah, in pozival žlane trgovce kakor tudi privatne osebe, da prijavijo gremiju konkretnih slučajev, prejema gremij v zadnjem času celo vrsto pritožb in to večinoma od privatnih oseb, ki so nasledle tem inozemskim potnikom. Iz teh pritožb, ki dokazujejo, kako malo naše oblasti nadzorujejo te potnike, se vidi, s kakšnimi zvijačami, nesramnostjo in predrznostjo love razne privatne stranke v svoje mreže. Predno stranka podpiše naročilo, so ti potniki in zastopniki polni obljub, jadicujejo o slabih časih, zapostavljajo našo trgovino, kakor da bi bilo blago v Avstriji na pol zastoj, medtem ko vlada pri nas neznošna draginja itd., ter pritiskajo tako dolgo na stranko, ki računa, da ima opraviti s pošteno osebo in trvdko, dokler omamljena od teh raznih obljub naročila ne podpiše. S tem je stranka usoda zapeteljena. Kot primer samo en konkretni slučaj. Potnik pride k stranki. Četudi ta ne potrebuje ničesar, se potnik ne da ugnati, temveč s priljiljivim hlapčevskim ponižnim nastopom si »dovoljuje« stranki blago samo »pokazati«, seve »neobvezno«. Stranka si blago ogleda in nehoče izusti, da bi potrebovala tri srajce in vpraša po ceni. Po dolgem sem in tja sta se dogovorila za tri srajce, ki stanejo 295 Din. Kakovost blaga srednja. Seveda v plohi besed je stranka razumela, da vse tri srajce stanejo 295 Din, in zaupajoč besedam in prijaznemu potnikovemu nastopu podpiše naročilo. Toda, komaj je potnik odšel, je stranka naročilo le natančneje pogledala in opazila, da je v naročilu podtaknjeno naročilo za tri letne srajce in tri zimske in za celo garnituro spodnjih hlač in da stane vsaka srajca 295 Din tako, da je znašal račun 3340 Din. Stranka je naročilo pri trvdki takoj stornirala; ali, kar je podpisano, je podpisano in nj več izhoda; plačaj!

Interesantno je, da se trvdke takoj ko bi stranka le količjak ugovarjala naročilu, poslužujejo tukajšnjih odvjetnikov, ki z vehemenco štiti- tijo interese dunajskih trvdk in kljub izdanim predpisom z grožnjami na stranko tako dolgo pritiskajo, da se vsa onemogla uda usodi.

Našteti hočemo le nekaj trvdk, na katere se javnost opozarja in sicer bi bile to: Wiener-Wäsche Haus E. Schipper Wien I. Grabengasse 29 Trattnerhof 1 in A. Kramer, Komandit Ges. Wien VII., Stollgasse 3. Posebno zastopnik prve neki g. Tausig je posebno agilen in njegova metoda je tista, kakor smo jo gori navedli. Torej, trgovci in ostala javnost se na zastopnike naštetih trvdk opozarjajo, ker njih specialiteta je, da obiščejo revne državne uradnike, zdravnike, veterinarje, duhovščino in druge manj premožne osebe.

Gremij je v tej stvari opozoril merodajne oblasti in zahteval, da se zastopnikom gorenjih trvdk nastop v našo državo zabrani, odnosno, da se kazensko zasledujejo in da trvdke oškodovanim strankam povrnejo kakor tudi naročila v izogib neprijetnih konsekvenc prostovoljno umaknejo.

Ponovno se člani podpisane gremija kakor tudi ostalo prebivalstvo poziva, da brez obotavljanja javijo gremiju slučaje prestopkov uvo- doma cit. odločbe, kajti le na podlagi konkretnih dokazov bo mogoče delovanje teh vsiljencev pobijati.

Umestno bi bilo, da bi se tudi trgovske korporacije akcij gremija pridružile in s solidarnim nastopom štiti- le interese in sloves domačih trvdk.

Konkurz Slavenske banke d. d. v Zagrebu. Dne 19. t. m. je zagrebško sodišče razglasilo konkurz o imovini Slavenske banke. Upravnika mase sta gg. dr. Aleksander Horvat in Ivica Kovačević, odvjetnik, a za sodnega komisarja g. Mato Golubović, sodnik v Zagrebu. Rok za prijavo terjatev je do 19. julija, a likvidacijski rok 20. julija in nadalje. — Kakor je torej sedaj jasno, vsa prizadevanja za poravnavo niso prišla do veljave, ker pač nimamo zakona o prisilni poravnavi. Dokler se ne ugotovi točno razmerje banke do dunajske Länderbanke, ni mogoče dati konkretnih obvestil, ker gre menda za znatne svote. Sicer pa smo dobili o zadevi naslednji komunikacije, ki ga v sledečem objavljamo:

Poravnava v zadevi Slavenske banke d. d., — dosežena. Dolgotrajnemu prizadevanju članov ravnateljstva Slavenske banke d. d. v Zagrebu se je vendar posrečilo najti bazo za poravnavo z upniki. Po doseženem rezultatu bi bila bančna imovina tako osigurana, da bi bili upniki lahko zadovoljni. Ker pa nimamo zakona o prisilni poravnavi izven konkurza, je tako poravnavo možno provesti samo v konkurzu. Radi tega je sedaj stavljen sodišču predlog za stečajno postopanje, v katerem bi se imela poravnava provesti. Z otvoritvijo konkurza, ki je sedaj nastopil, in ker je realizacija bančne imovine osigurana, je podana možnost, da se v konkurzu koncentrirano zanimanje vseh v to poklicanih činiteljev na vprašanje onega dela bančne imovine, katero še zadržuje Zentraleuropäische Ländermark na Dunaju, kar bi naravno znatno zvišalo kvoto upnikov.

Slavski d. d. za lesno industrijo izkazuje za leto 1926. čist dobiček v znesku 1.2 milijona Din napram 0.5 milijona Din za leto 1925. ter 4.7 milijona Din za 1925. Kapital znaša 15 milijonov dinarjev, rezerve 17 milijonov.

Trgovinska pogodba z Grčijo. Ker so Grki sedaj proučili naše predloge, so jih razdelili na 3 dele: one, ki jih sprejmemo, one, ki jih ne sprejmemo in one, o katerih se bo razpravljalo. V Belgradu se vrše med zunanjim in trgovinskim ministrom posvetovanja o tem, kake instrukcije se bodo dale delegatom za nadaljnje vodenje pogajanj.

Mednarodna železniška konferenca v Dubrovniku. Koncem t. m. se vrši v Dubrovniku mednarodna železniška konferenca o ureditvi pravne podlage za mednarodni potniški, prtljažni in tovarni promet. Zastopane bodo: Avstrija, Belgija, Bolgarija, Češkoslovaška, Danska, Francija, Italija, Luksemburg, Madjarska, Nemčija, Norveška, Poljska, Rumunija, Švedska, Švica in naša država. Konferenci bo predsedoval Švicar.

Zamena obveznic vojne odškodnine. Tozadevni pravilnik je fin. minister že podpisal. Nove obveznice so za 5 in 10 tisoč Din nom. Obveznice za nom. 1000 Din ne bo več. Nove obveznice bodo nosile serijo in številke starih obveznic, kar je važno za žrebanja. Obveznice se morejo zamenjati samo ako je serija ista in ako gredo številke obveznic zaporedoma. Pokvarjenih obveznic ne bodo zamenjavali. Zamenjava obveznic, ki jih imajo banke in den. zavodi vobče, se bo vršila samo v gl. ravnateljstvu drž. dolgov. Zamenjava se začne 15. junija t. l.

Jugoslovansko-madjarska trgovina. Iz madjarske statistike posnemamo, da je v prvem četrtletju t. l. znašal uvoz v Madjarsko iz Jugoslavije 9,317.000 pengov, t. j. 3.71 odst. vsega uvoza napram 6,913.000 pengom ali 3.28 odst. v prvem četrtletju. Med vsemi državami stoji Jugoslavija v tem oziru na 7. mestu (lani na 9.). Madjarska je v prvem četrtletju letos izvozila v Jugoslavijo za 10,609.000 pengov ali 6.01 odst. (v prvem četrtletju lani za 9,773.000 pengov ali 5.51). Med kupci madjarskih produktov je letos Jugoslavija na 4. mestu, medtem ko je bila lani na 5.

Borza

Dne 20. maja 1927.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.465—13.495 (13.48—13.51), Italija 309.63—311.63 (308.09—310.09), London 276.10—276.90 (276.20—277), Newyork 56.70—56.90 (56.70—56.90), Pariz 222.375—224.375 (222.25—224.25), Praga 168.28—168 (168.20—169), Dunaj 7.99—8.02 (8—8.03), Curih 10.985—10.965 (10.955—10.965).

Curih. Belgrad 9.13 den. (9.13 den.), Budimpešta 90.60 den. (90.60 den.), Berlin 123.20 bl. (123.23), Italija 28.525 bl. (28.25 bl.), London 25.245 bl. (25.246 bl.), Newyork 520 den. (520 d.), Pariz 20.3575 (20.355 bl.), Praga 15.40 d. (15.40 den.), Dunaj 73.15 bl. (73.15), Bukarešt 3.17 (3.11 bl.), Sofija 3.76 (3.76 den.), Madrid 91.05 d. (91.05 bl.), Amsterdam 208.05 (208).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.4675, Kodanj 189.75, London 34.45, Milan 38.88, Newyork 709.50, Pariz 27.77, Varšava 79.22. Valute: dolarji 706.40, lira 38.82, dinar 12.44, češkoslovaška krona 20.99, Praga. Devize: Lira 184.55, Zagreb 59.20, Pariz 131.75, London 163.35, Newyork 33.61.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 84.50—85, vojna odškodnina 340—341, zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 195—197, Ljublj. kreditna 150 den., Merkantila 98—100, zaklj. 98, Prastrediona 850 den., Kred. zavod 160—170, Strojne 85 bl., Trbovlje 495 bl., Vevče 130 den., Stavbna 55—65, Šešir 104 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 84.75—85.25, agrar 50.50—51, vojna odškodnina 341 zaklj., maj 341 zaklj., junij 342.50—343.50, Hrv. esk. 96—96.50, Hipobanka 61.50 zaklj., Prastrediona 850—860, Lj. kreditna 150 zaklj., Sečerana 505 zaklj., Slavonija 28—30, Trbovlje 490—495, Vevče 132.50—135.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 81.10, Alpine 46.55, Kranjska industrijska 48, Trbovlje 61.20, Hrv. esk. 18.70, Leykam 11.70, Jugobanka 11.50, Hipobanka 8, Avstr. (tovarne za dušik 40, Mundus 172, Slavex 14.50, Slavonija 3.60.

BLAGO.

Ljubljana. Tendence za les čvrsta za parj., za dež. pridelke neizpremenjena. Zaklj. les 3 vagona. Kurzi neizpremenjeni.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 21. maja 1927.

Višina barometra 308'8 m

Opazovanja	Baro- meter	Toplota v C°	Rel. vлага v %	Vetar in brzina v m	Oblač- nost 0—10	Vrsta padavin		Najvišja temp.	Najnižja temp.
						ob opazovanju	v mm de 7a		
Ljubljana (dvorec)	7 8 14 21	761'4 760'1 763'7 760'7	16'1 19'9 14'4 18'0	82 65 90 77	mirno NW 6 E 1 NE 4	10 10 10 0		21'8	15'0
Maribor		761'0	18'0	78	WSW 2	6	dež	1	24
Zagreb		761'5	19'0	72	mirno	7		10	26
Belgrad	8	760'9	22'0	53	mirno	7	nevihta	10	28
Sarajevo		763'3	19'0	76	mirno	10		28	13
Skopje		763'4	17'0	64	mirno	0		28	15
Dubrovnik		763'2	10'0		NW 2	10	dež	4	23
Praga		762'4	20'0	65	mirno	2		22	8
Split	7							26	18

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za soboto 21. maja: Padavine ponehajo, oblačnost manjša, nekoliko topleje.

Državna razredna loterija.

Izrečani dobitki dne 18. maja 1927.

Efektiva banka M. Jankole, Ljubljana.

0589 842 (2000) 538 823 282 (2000) 002 021	149 727 303 853 040 048 488 598 258 131 022 877
1069 487 221 559 (2000) 792 806 690 172 905	(2000) 264 807 400 777 163 822 319 554
2020 742 320 007 835 (4000) 103 570 025 101	948 566 273 655 588 302 446 156 963 388 504
(2000) 863	3308 148 278 (2000) 754 597 315 080 870 218
885 666 755 718 987 850 614 630 359 809 891	4947 159 262 775 307 542 281 497 155 139
439 945 016 524 285 819 569	5990 820 (2000) 567 (2000) 318 408 845 595
950 514 840 400 880 872 143 684 808 846 965	6408 550 016 604 968 082 768 853 166 070
103 047 060 631 284 (2000) 053 661 862 (2000)	738 196 283 (4000) 695 32
7715 126 139 817 015 438 572 306 986 372	247 623 456 071 303 443 392 556 185 484 485 420
454 (2000)	8284 287 626 999 471 130 379 678 504 840
841 091 171 (2000) 023 450 976 809 628 052 897	535 324 846 002 956 089 181 895
9180 206 116 649 416 617 415 885 734 668	3002 (2000) 446 193 983 854 591 104 138 776 607
829 453 619 611 686	10634 (2000) 204 827 969 250 885 285 090
229 321 871 874 (2000) 825 483 077 (2000) 147	296 734 655 292 665 563 084 783 924 951 140 715
412 (2000) 907	11016 858 888 633 488 411 007 955 113 251
503 252 966 862 (2000) 608 166 539 879 505 067	989
12726 550 591 238 102 286 968 660 377 549	940 618 083 588 480 241 642 748 563 589 892 651
361 467 013 557	13978 822 870 388 995 546 579 748 558 542
056 395 185 044 801 095 (2000) 005 433 606 199	759 324
14286 298 290 845 019 848 658 337 341 (2000)	435 894 462 957 270 801
15203 307 277 270 998 074 532 452 294 614	261 298 271 525 845 008 076 729 721 300 735 893
268	16340 131 206 063 071 022 225 761 784 016
728 570 608 239 161 866 429 452 922 265 (2000)	401
17496 498 439 523 045 534 936 825 830 366	850 209 881 297 461 (2000) 508 984 880
18680 349 670 778 555 (2000) 505 691 165	379 953 101 226 597 260 249 043 074 685 650 520
151 527 137 267	19025 335 218 969 228 613 575 382 521 611
034 536 201 495 082 744 541 718 622 628 312 773	638 263 037
20999 178 984 933 960 320 697 739 295 (2000)	755 342 152 000 384 718 961 350 717 780 386
21589 559 566 657 176 500 (2000) 278 473	794 (2000) 382 671 319 971 222 644 433 309 908
050 546 270 632 014 511 459	22806 590 271 073 541 228 346 226 622 082
859 191 388 404 (30.000) 720 760 643 987 018 619	362 216 020 067 570 209 872 079 409
23984 (2000) 860 117 009 (2000) 437 346	(2000) 309 754 420 048 089 638 945 129 703 672
810 293 365 186 094 214 144	24801 408 923 649 975 139 192 702 936 (2000)
424 677 317 557 148 719 (2000) 490 411 932 518	(2000) 913 416 407 606
25198 419 757 888 878 111 190 669 168 003	688 208 (2000) 748 498 594 553 404 600 373 083
330	26774 542 754 697 655 453 892 019 (2000)
717 035 751 918 106 374 829 014 103 745 954 693	587 783 402
27265 215 544 195 705 974 120 941 482 590	501 494 410 766 000 626 182 985 730 333 337 546
907	28536 927 155 809 141 122 033 972 694 667
063 297 988 287 (2000) 269 140 346 704 726 331	322 740 383 032 717
29421 118 607 547 269 774 527 200 653 482	073 (4000) 338 883 361 124 341 890
30391 516 217 167 099 553 288 197 541 182	470 144 548 980 462 606 201 810 192 000 550 333
198	31169 953 885 748 362 349 946 941 406 386
066 459 892 738 627 (2000) 390 281 930 008	(10.000)
32914 762 535 127 157 429 242 812 849 532	846 681 139 153 934 (2000) 804 234 397 041 967
437 318 303 839 983 197	33912 454 929 279 763 751 080 542 868 (2000)
100 246 827 243 543 564 928 240 722 094 841 043	490 174

34967 907 028 680 181 842 628 624 860 217	071 443 068 299 259 460 613
35240 481 991 281 619 497 740 196 658 882	173 704 (2000) 302 431 909
36694 777 535 (2000) 011 246 830 162 566 816	976 305 131 537 272 302 158 (2000) 418 948 000
307 512 877 077 300 (2000) 886 006 729 161 883	37723 855 398 272 189 949 698 021 966 191
027 279 420 584 566 139 (2000) 075 005	38194 945 487 470 149 056 091 (2000) 893
556 139 949 668 482 725 184 179 718 811 687 917	768 996 540 520 277 043 229
39641 206 975 906 682 898 081 012 967 209	602 454 (2000) 059 891 368 444 349 564 (2000)
799 096 608 229 141 866 946 187 221 204	40626 703 926 038 647 050 761 246 (2000)
548 031 (2000) 738 689 555 920 755 753 (2000)	029 374 072 260 890 612 190 834 585 575 121 443
210 504 817 114	41068 903 729 679 239 452 685 338 618 109
048 668 319 372 419 986 860 621 175 289 513 693	42209 514 197 542 527 912 129 020 544 940
707 573 811 844 958 005 092 578 648 972 036 789	585 202 817 868 355 070 996 814
43741 969 989 586 392 810 120 144 452 (2000)	257 252 259 184 605 599 519 447 520 080 612 237
950 127 209 434 601 782 737 617	44323 972 503 853 105 548 987 827 288 671
886 834 278 280 611 394 927 504 616 559 700 858	079
45924 302 968 628 259 792 088 217 339 684	814 644 649 542 014 918 816 192 336 126 236 675
948	46356 757 331 822 441 (2000) 573 383 189 604
072 607 338 745 247 548 051 317 397 353 021 656	000
47663 082 266 570 947 281 803 718 865 808	305 629 007 752 214 402 559 205 393 979 461 596
001	48344 982 323 950 647 837 977 001 208 534
865 152 162 427 570 349 897 103 846 696 350	49808 346 788 441 505 920 499 069 884 867
512 947 696 198 525 591 761 400 406 837 677 264	(2000) 225
50716 712 882 819 000 314 619 219 491 092	921 640 620 477 (2000) 637 008 538 019 572 514
06 793 548 228 737 592	51282 002 388 094 010 339 006 354 572 844
580 086 265 682 595 259 668 789 (2000) 318 336	137 496 090 520 853 280 736 738 694 890 635 302
250 081 480	52238 133 718 484 207 860 267 416 782 (2000)
552 717 739 223 417 314 914 846 231 819 180 863	065 200 135 935 076 057
53832 405 558 079 435 546 488 095 549 106	294 504 671 505 720 (2000) 057 986 818 512 (2000)
057 986 818 512 (2000) 552	54152 137 088 (2000) 183 015 892 644 020
133 135 811 387 381 484 (2000) 829 218	55197 312 605 740 598 358 150 354 721 242
848 387 207 888 390 258 008 893 847 577 731	56239 730 059 495 876 638 222 675 121 598
251 484 425 987 913 509 333 790 300 617 153 705	802 (2000)
57097 239 874 914 296 467 384 605 057 552	072 286 287 132 436 088 817
58689 390 402 212 656 330 224 970 691 606	684 743 200 425 535 173 849 167
59533 (2000) 104 159 445 428 482 474 988 528	450 455 822 125 166 738 154 803 158 846 543 040
60520 310 075 335 548 698 023 175 534 247	705 529 729 433 081 263 242 102 545 718 611 684
334	61522 025 166 284 788 837 439 665 790 727
135 881 819 932 225 632 476 653 016 967 541 490	288 426 041 277
62201 (2000) 878 229 524 247 993 116 (2000)	140 686 718 196 356 135 083 934 381 123 150 104
564 162	63081 282 690 381 475 986 611 252 556 166
942 419 924 647 (2000) 129 382 706 354 553 405	925 759 718 310 171 955
64962 417 193 430 790 133 665 021 875 947	242 201 481 123 225 390 581 908 062 641 141 198
392 261	65308 695 401 718 168 972 268 986 074 178
153 990 392 234 049 512 693	66108 679 624 617 089 040 246 (2000) 535
476 746 400 779 008 137 064 115 621 343 014 691	536 426 538 358 153 820 872 690 188 968 757 866
800	67407 991 064 897 883 268 042 181 872 137
938 547 247 382 705 779 208 661 918 688	68493 829 261 626 028 700 651 499 430 400
171 605 201 786 766 608 882 453 145 856 259 514	510
69106 715 736 751 969 417 175 781 640 229	515 365 443 118 512 039 719 813 540 352 874 916
70871 232 718 823 858 235 428 237 448 111	575 161 409 674 656 112 756 599 095 832 527 105
932 021 771	

71864 675 459 (2000) 225 258 381 410 782	572 270 611 181 914 712 810 051 674 (4000) 678
479 219 390 648 146 550 881 985 (2000) 466 735	034 551
72054 337 302 174 822 438 754 948 716 512	486 717 479 336 (2000) 720 503 193 359 884 530
046 221 789 619 902 522 725 013 (2000)	73735 104 048 061 146 126 877 305 349 533
774 309 670 206 931 657 744 406 207 450 560 887	481 244 508 191
74164 490 171 247 346 378 854 986 922 991	580 277 683 613 383 166 145 675 034 913 380 615
735 641 228	75367 227 617 075 054 343 520 384 019 672
111 592 264 (2000) 974 737 212 211 089 568 743	251 292 897 368 228
76289 (2000) 269 907 132 586 328 155 966	927 819 456 (2000) 137 027 880 279 001 840 783
188 (2000) 573 243 724	77477 (2000) 232 788 353 719 680 272 944
035 348 862 956 (2000) 889 917 672 700 736 414	137 (2000) 906
78619 371 875 830 684 202 048 881 879 805	634 279 464 724 838 484 507 745 333 201 485 670
488 526 988 559 610 882 009 587 837 232 990 732	80819 990 408 948 983 828 778 391 (2000)
234 403 926 989 155 640 079 450 570 684 230 393	412 034 543
81904 220 438 051 701 954 824 465 314 705	047 592 180 733 (2000) 155 029 410 839 819 829
82215 510 405 472 972 706 165 015 232 362	(2000) 138 092 526 224
83204 518 (2000) 835 006 307 431 413 685	189 978 457 262 456 124 293 193 509 020 616 246
770 945 029 266 395 (2000) 817	84137 931 310 030 564 229 013 829 039 178
973 350 370 347 068 493 348 522 363	85555 485 067 601 505 253 345 202 (2000)
697 422 522 949 379 401 332 460 040 466 313 266	675 046 237 676 621 908
86614 581 707 237 036 840 799 144 546 (2000)	190 503 413 105 063 (2000) 813 367 264 301 316
253 783 963 323 563 388 926	87345 023 042 086 141 001 030 430 854 255
283 425 341 311 788 365 264 803 829	88841 251 137 120 013 287 688 672 310 816
226 135 256 996 521 206 402 549 835 237 602 153	373
80586 884 871 908 925 688 202 635 (2000)	452 337 334 978 563 472 936 040 534 364 508 185
352 509 342	90031 008 125 727 455 188 330 297 324 904
425 989 427 894 033 063	91673 900 643 895 009 698 744 812 (30.000)
689 325 (2000) 310 398 005 (2000) 263 291 451	675 019 145 734 395
92070 400 308 103 662 648 858 426 (2000)	026 252 351 509 236 110 826 365 676 990 588 013
064 (2000) 525 848 247 (2000) 806	93025 747 977 020 (2000) 926 066 643 312
221 226 213 400 602 719 804 653 341	94087 716 769 702 526 851 943 570 602 350
206 049 627 448 474 846 987 682 020 334 805 039	95080 796 753 981 324 792 017 089 747 853
025 (2000) 648 331 157 535 823 557 688 790 358	808 215 107
96274 270 754 887 944 865 202 (2000) 576 139	293 415 013 769 503 258 486 212 515 777 653 975
339 877 569 821 619 866 936	97279 129 741 952 983 969 694 016 349 684
409 (4000) 275 063 542 (2000) 265 948 579 528	263 355 346
98013 055 716 463 084 803 782 487 228 391	012 153 984 376 867 488 822 612 009 054 585 844
292 026 517 735 501	98349 589 222 926 760 503 934 (2000) 019
380 082 342 977 356 232 431 935 364 037 080 036	293 467 508 940
100832 388 369 (2000) 294 960 796 196 428	442 412 610 497 884 205 772
101999 201 095 774 817 744 125 932 510 635	940 963 294 275 340 998 958 078 171
102442 839 434 431 (2000) 621 134 930 753	
513 661 111 148 (2000) 785 703 732 526 264 816	103806 781 532 239 375 415 240 802 966 979
265 354 698 060 375 950 123 176 402	104454 (200) 283 786 179 374 210 409 030
825 (2000) 937 890 812 738 078 834 151 876 (2000)	573 181 652 (2000) 116 452 366 204 978 510 653
103295 733 293 427 158 200 375 793 343 411	
336 264 422 309 817	103295 733 293 427 158 200:5454Menittenian
106775 728 487 585 638 369 544 592 082 621	979 450 736 388 349 703 054
107742 767 358 632 782 090 929 751 580 044	305 180 934 236 401 955 092 190
108989 598 026 503 292 479 520 007 071 682	472 (2000) 052 686 983 805 253 091 829 551 415
353 809 377 485 153 773 416 256 487 998 717 218	

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo više. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

PRODAJALKA

veščica in zanesljiva, s prakso, išče službo v mestu ali na deželi. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 3853.

Učenec iz poštene hiše, ki je dovršil dvorazredno meščan. šolo, išče učno mesto v trgovini. — Naslov: Franc Gorjup, p. d. pri »Metru«, Plesivec, Skale p. Velenju.

15.000 Din kavcije položim les. trgovcu, ki me vzame v službo za skladiščnika z dobr. spričevalom in svojo lastno trgovino. Najraje bi šel na Štajersko blizu Celja, Sav. dolina. — Dopise na upravo pod: Vesten 3935.

500 DIN NAGRADE onemu, ki mi dobi delo v kakem skladišču v Mariboru ali Celju (okolica). Dopise na upravo »Slovenca« pod: Priden 3936.

Proste službe

Krojaški vajenec se takoj sprejme. — Josip SEVER, Celovška cesta št. 8, Ljubljana. 3912

Modistinjo

izučeno, popolnoma samostojno in veščo, išče delo za tovarno v Domžalah. Nastop takoj. — Ponudbe z zahtevami je poslati pod »Lepa in elegantna« št. 3847 upravi.

Večja zavarovalna družba sprejme za Ljubljano **akviziterje in zastopnike**

za življenski oddelek pri visoki proviziji. — Ponudbe upravi lista pod: »Eksistencija« št. 3883.

Mesarskega vajenca krepkega in zanesljivega, poštenih staršev, sprejem takoj. Naslov pove uprava lista pod št. 3917.

Fanta, ki bi se rad izučil klepar. ske obrti, sprejemem. — Gustav Puc, stavbeni, galanterijski in avtomobil. klepar, Tržaška cesta 9.

Učenec (kovaški) — močan, se sprejme takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod številko 3920.

Vnajem

Pisarniško sobo v visokem prtilju, odda takoj Pokojniški zavod v Ljubljani, Aleksandrova cesta.

Stanovanja

Soba lepo opremlj., z elektriko - se odda s 1. junijem. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 3873.

Stanovanje

v Mariboru zamenjam za stanovanje v Ljubljani. — Naslov v upravi št. 3957.

Posojila

Kdo posodi

na prvo vknjižbo 50.000 Din? Ponudbe na naslov »Kmetija«, upravi lista.

Posestva

Novo hišo

z vrtom, prodam v Stožicah pri Ljubljani. — F. Jerko, Črnuče — Ježica.

Dvodružin. hišo

z vrtom v Ljubljani — kupim. — Ponudbe na upravo lista pod: »150«.

Kdo kupi?

Prodajam radi preložitve 9 koki in enega petelina, čistokrvne »Plymouth-Rooks« pasme. Kokoši so velike, dobre jajčarice radi česar jih prijateljem živali zelo priporočam. Naslov v upravi: št. 3934.

Štirisedež. avto

z električ. »Bosche« razsvetljavo, v zelo dobrem stanu - vsled opustitve obrti - zelo poceni prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3937.

Kdo proda?

Razpisujemo na podlagi zakona o držav. računovodstvu dobavo enega **pisalnega stroja**

- Ponudbe je vložiti do 4. junija t. l. - Več pri podpisani. — Direkcija drž. rudnika Zabukovca, pošta Griže, dne 19. maja 1927.

Naša obrt

DRVA **PREMOG** in **OGLJE** dobavlja solid. in najceneje Pogačnik, Bohoričeva 5. Telefon št. 2059.

V nedeljo bo v gostini »Amerika« na Glincih **VRTNA VESELICA**.

OSLE za kose

prave bergamaške - dobite pri SEVER & Komp., Ljubljana. 3930

POZOR!

Din 45-
otroški čevljički
velikost 18-25

Platneni čevlji
za dame

Ljubljana,
Breg 20

štrpaci . . . Din 45-
elegantni . . . „ 85-

TURISTOM

se priporoča restavracija »PLANINA«, Sv. Križ—Jesenice. Dobra postrežba in prenočišče preskrbljeno! 3953

3000 Din

mesečno

vsakomur po vsej državi

AGENTURA Zagreb,

Peščenica III-30/2.

Mlinarji!

Rz. prosa, ajdo in ječmen kupite najceneje pri **A. VOLK, LJUBLJANA** veletrgovina žita in moka.

Remična pralnica

in barvanje oblek v najrazličnejših barvah izvršuje dela v najkrajšem času pri najnižjih cenah

Anton Boc

Selenburgova ulica 6/I. Tovarstva Vič-Glince

Priporoča se trgovina z železnino **A. SUŠNIK, Ljubljana** Zaloška cesta.

GRAMOFONISTI!

Vsa popravila gramofonov, vstavitve novih delov event. celega kolešja, čiščenje in mazanje, izvršim strogo solidno, cenno in pod jamstvom v moji delavnici za preciz. mehaniko. **A. Rasberger, Ljubljana, Tavčarjeva 5.** Tvorinška zaloga modernih gramofonov, plošč in posameznih delov. 3730

»RIMSKE TOPLICE« SLOVENIJA

radioaktivno termalno kopalnišče izborna proti revmi, iščasu, ženskimi in živčnim boleznim. Penzija v pred sezoni 60, v glavni 80 Din. — Pojasnila daje ravateljstvo. 2959

Prvovrstna dalmatinska vina

se dobivajo na malo in na veliko pri veletrgovini dalmatinskih vin

Bonačić & Baković
Split — Maribor

Skladišče: Slomškov trg 6 — Vinotoč: Lekarniška ulica 7

Predno nastopite potovanje

zahtevajte od svoje banke

B. C. I. TRAVELLERS' CHEQUES

Potovalni čeki **BANKA COMMERCIALE ITALIANA** v lirah, franc. frankih, angl. funtih in U. S. dolarjih so najenostavnejše in najsigurnejše sredstvo, da se ob vsakem času in v vsaki deželi lahko razpolaga s svojim denarjem.

DIRKE V MARIBORU

v nedeljo, dne 22. maja ob pol 15. uri pop.
Jugoslovanski Derby Din 22.000

Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani

iščejo za svoj turbinski oddelek

samostojnega

šef-konstrukterja

z večletno specialno prakso v tej stroki.

Ponudbe s spričevali do 15. junija 1927.

Naznanilo.

Tvrdka POK nasl. Mirko Bogataj
Ljubljana, Starl trg 14

naznanja

cenjenemu občinstvu, da

otvori 1. junija

svojo popolnoma na novo preurejeno in bogato zalozeno specialno trgovino vsakovrstnih najmodernejših klobukov, ter se za cenjeni obisk najtopleje priporoča.
Cene zmerne! Postrežba točna!
Istotam se bodo sprejemali klobuki v popravilo.

Tovarna na Štajerskem

v bližini železniške postaje, obstoječa iz 5 oralov arondiranega zemljišča, vodne sile 30 KS, in žage. Tovarna lesnih izdelkov je opremljena z modernimi stroji za izdelovanje meril in drugih lesnih proizvodov. Tovarna je edina te vrste in se kakor leži in stoji, poceni proda. — Vprašati je v upravi »Slovenca« pod številko 3848.

Priznana najboljša

zidake in zarežani strešnik

se zopet dobi na opekarni

Jože Oražem ml.

Srednje Gameljne, p. št. Vid nad Ljubljano.

Najnižje dnevne cene!

Ne zamudite

obiskati specialnega, zasebnega

tečaja za gg. čevljarske mojstre

in pomočnike, ki se prične 11. julija t. l. — Vse informacije daje g. vod. tečaja **J. STEINMANN, Ljubljana.** — Zahtevajte prospekt!

NOVO! PREPRIČAJTE SE! NOVO!

Znižane cene! Kdor hoče kupiti moderno in solidno izdelano **POHIŠTVO** naj si ogleda no- : raznovrstno: vo zalogo pri

Egidiju in Karlu Erjavec, Brod

(poleg tacenskega mostu — št. Vid nad Ljubljano).

Ogled tudi ob nedeljah. Za delo se jamči! (Daje se tudi na obroke.)

Št. 13.306/ref. IX.

3894

RAZPIS.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje

oddajo steklarskih, slikarskih in pleskarskih del

pri zgradbi mestne 80 stanovanjske hiše na Ahacjevi cesti v Ljubljani.

Vse tozadevne podatke daje mestni gradbeni urad, Šolski drevored št. 2/II, med uradnimi urami od 21. maja t. l. dalje

MESTNI MAGISTRAT LJUBLJANSKI,
dne 16. maja 1927.

Dr. Zarnik l. r.

Zahvala.

Za neštnevilne dokaze iskrenega sočutja ob boleznih in smrti naše prisrčno-ljubljene, nepozabne soproge, sestre in tete, gospe

Marije Kohlhauser
roj. Kobau

tvrdki Mikuš in Kollmann, vsem darovalcem krasnega cvetja ter vsem, ki so spremili blagopokojnico v tako izredno častnem številu k večnemu počitku — izreka najtoplejšo zahvalo

globoko žalujoča rodbina

KOHLHAUSER—KOBAN.

V Ljubljani, dne 21. maja 1927.

Zahvala. Potri vsled prebrideke izgube preljubljene, nepozabne, skrbne mi soproge in zlate mame mojeja sina, gospe

Fride Kasparović roj. pl. Supančič

izrekam iskreno zahvalo vsem, ki so me v času njene bolezni in ob smrti tolažili in z menoj sočustvovali ter pokojno spremili na njeni zadnji poti. — Primanjkuje mi besedi, da bi zamogel mojo zahvalo tako izraziti, kakor čutim to v svojem srcu, ker so mi ob tej bridki priliki izkazali vsi sloji Ljubljane simpatije, kar me je presenetilo in mi daje povod, da jim ostanem za vedno hvaležen. — Posebno iskreno se zahvaljujem skrbni gospej Kunschitz, g. dr. Högljerju in ostalim gg. zdravnikom, duhovščini in sestram dežel. bolnice, mojemu komandantu žandarmer. ppukovniku g. Manigodcu ter gg. tovarišem oficirjem in vsem podoficirjem (žandarmom), oblastim in uradom, profesorjem zboru II. drž. realne gimnazije ter sošolcem mojeja sina, dragim mi prijateljem pevcev, gg. uradnikom Pogrebnege zavoda, Slov. strelskemu društvu »Ljubljana«, društvu »Soča«, »Jadranska straža« in vsem drugim korporacijam, društvom, prijateljem in znanecem ter darovalcem vencev in cvetja. — Sveta maša zadušnica se bo darovala v nedeljo, 22. maja ob 8. uri jutraj v cerkvi oo. frančiškanov. Ljubljana, dne 20. maja 1927.

Kapetan MILAN KASPAROVIČ
v svojem in v imenu ostalih sorodnikov.

Priporoča se Vam,

da si pri nakupu

ogledate prvovrstne spalnice, jedilnice, kuhinje in dr. pohištvo. Cene konkurenčne. Točna postrežba. Zahtevajte cenik.

ANDREJ KREGAR tovarniška zaloga pohištva

ŠT. VID nad Ljubljano (nasproti kolodvoru Vizmarje)

pohištva

Predno gradite
vodno kolo
ali
vodno moč

zahtevajte ponudbe za

turbine

pri

G. F. SCHNEITER, Skofja Loka
podjetje za gradbo vodnih turbin.

MORSKO KOPALIŠČE

HOTEL ROKAN SELCE

50 sob v samem hotelu!

Informacije daje lastnik **AL. BERANEK.**

Naročajte »Slovenca«!

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani; Karol Čeč.

Izdajatelj: dr. Fr. Kulovec.

Urednik: Franc Terzaglav.

Umrl nam je naš predobri soprog oz. oče, brat, stric in svak, gospod
dr. Anton Kremžar
višji drž. pravnik in dvorni svetnik

po daljšem trpljenju v 60. letu starosti, previden s svetotajstvi za umirajoče.
Pogreb dragega nam pokojnika se vrši v soboto, dne 21. maja 1927 ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Miklošičeva cesta št. 6 na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 20. maja 1927.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.